

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

סמרטפון רק עם ואצאפ!
אפשר!! וכדאי!!
 מרכז הזמנות ארצי
052-2-129-129
 אספקה לכל חלקי הארץ תוך 24 שעות
 רח' פינס 9 ירושלים | zolphone.co.il

8 **בנחלאות של ילדותי**
אהרן רזאל

24 **אז טסתי לאומן**
הדסה סאסי

16 **שום דבר לא יכול למנוע מאיתנו את ההנאה**
עודד מזרחי

30 **לילה של בילויים. ויכוח של החיים/ התועדות**

28-29 **ילדים! הקומיקס חזר**

סליחה, איד מגיעים
 לאן לאן 23 לולאן
 להיילויים!

צירי הלידה של תיאטרון בית מדרשי עוברים דרך נפתולי הנפש וחיים של חיפוש ותהפוכות.
 שיחה עם הרב יהושע וידר והיוצר אופיר נהרי

כשאתם מצביעים לרב רפי, אתם מקבלים שמאל:

חדשות | חינוך וחברה

שקד: נתמון בפונדקאות אלטרואיסטית ללהט"בים

הארץ | פורסם ב-05.03.19

זה לא ימינה, זה שמאלה

רק נעם תאבקה במתשלת השמאל של הרפורמים

נעם

photo: g. alshay.com

יום חמישי

9:00	הרב אסף טבצ'ניק אור פני מלך
10:30	הרב ברוך סליי מוזמרי התשובה בתהילים
12:00	הרב יהושע שפירא תשובה מאהבה
13:45	רננה שפירא כאבה המרפא של התשובה

יום שני

9:00	הרב יהונתן נמדר התשובה במשנתו של רבי נחמן מברסלב
10:30	הרבנית נעמי עולם התשובה החרות שבתשובה
12:00	הרבנית עידית איצקוביץ' תפילת מוסף של ראש השנה
13:45	רבנים שונים טי"ז אלול - הרב בן ציון אלגאוי כ"ג אלול - הרבנית אפרת טויל ח' בתשרי - הרה"ג יעקב אריאל שליט"א

תוכנית אלול במדרשת אוריה
 גאון של אוריה

שני וחמישי // ט"ז באלול - ח' בתשרי // 16.9-7.10.19

* ט"ז אלול 16.9 - הרב מיכאל טוביאנו | כ"ג אלול 23.9, ח' תשרי 7.10 - הרבנית נעמי שפירא ** התוכנית נתונה לשינויים עלויות בהרשמה מראש דרך הקישור המאובטח (באתר או בפייסבוק): תוכנית מלאה: 300 ₪ | ימי שני / חמישי בלבד: 170 ₪

רח' הרימון 3 גבעת שמואל • oria.org.il • 052-7710939 / שְׁנֵי / ריעות

WAKE UP

זה לא חלום.
זאת אמנות.

ההרשמה
עומדת להסתיים!

תואר B.Ed.

בחוגים: אמנות / תקשורת חזותית / תיאטרון

הכנה מקצועית ללימודי תרפיה • מגוון מלגות • שנת לימודים ראשונה חינם*
תעודת הוראה • סגל מקצועי מהשורה הראשונה • מעונות סטודנטיות • תינקה

* בהתאם לחוק חיילים משוחררים

אמונה

יום בחינות קרוב: יום ראשון, ח' אלול 8.9 בשעה 10:00

אמונה - אפרתה מכללה אקדמית לאמנויות וחינוך
דרך בית לחם 104 תלפיות, ירושלים / 02-6733767 שלוחה 2 /
052-5264519 שובה / [f](https://www.facebook.com/emuna.emef.ac.il) / emuna.emef.ac.il

הציונות הדתית קוראת לכם: ימינה!

'ימינה' היא הבית האמיתי של הציונות הדתית:
רק 'ימינה' תדאג לחינוך ולזהות היהודית, לתורה,
לבטחון, להתיישבות, לחברה, לכלכלה חופשית ולכל
מה שחשוב לנו - במחויבות, באחריות ובאהבה.

בחרנו בצעד לא פשוט - אבל אחראי:
אחדות המחנה ושלמות מפעל הציונות הדתית.

עכשיו, האחריות עוברת אליכם:
הבחירות הקרובות מסוכנות מאי פעם, והן יוכרעו
על אחוז ההצבעה. חייבים להצביע רק למי שעובר
בוודאות את אחוז החסימה, ורק למי שימשוך את
הממשלה - ימינה.

מחוייבים למשוך
ימינה

יהדות
מנהיגה
ציונות

בית היהודי | האיחוד הלאומי | הימין החדש

טב

ימינה

הבית היהודי - האיחוד הלאומי
הימין החדש

מהתיכון למשרד הביטחון!

שירות לאומי משמעותי ומאתגר בשורה של תפקידים מבוקשים
במשרד הביטחון:

תפקידים
מסווגים ועוד

משאבי אנוש,
שיקום והדרכה

מחקר ופיתוח
טכנולוגי

מערך
הסייבר

שירות במשרד הביטחון מעניק לבנות הזדמנות לתרום מכישוריהן
למדינה ולחברה, להגשים שליחות, להשתלב בלב העשייה הביטחונית
ולרכוש כלים לעתיד - תוך חשיפה לעולם מרתק ורגיש.
מעטפת תומכת - דתית, חברתית ומקצועית.

ההרשמה למיונים החלה!

לפרטים והרשמה היכנסו לאתר "בת עמי": bat-ami.org.il/mod
או לאתר עמותת "שילה": sherutleumi.com

שירות בתפקיד ביטחוני - הכי שירות. הכי לאומי.

משרד הביטחון
MINISTRY OF DEFENSE

הסקרים קובעים:

רק עם עוצמה יהודית

יש ממשלה ימנית!

כך
עוצמה יהודית בראשות
איתמר בן גביר

עוצמה יהודית

אנחנו לא ננטוש את הבית.
עוצמה יהודית תציל את גוש הימין
בכנסת הבאה!

שיחת חברים

עם מיכי יוספי

אפשר לראות את המיון הזה בצורה נוספת במאמרים של מוצאי המנוחה -
מקומות המיון רק בשלל לראות את המוצאים של המנוחה כמה שלל קריאה
היה אפשר גם לראות המקור לראות את המוצאים המיון
לא אנוש כלום את מילוי הפוסט כאן אולי.

הזמנה לאנרגיה חדשה

שלאדם יש חיסרון, הרגשת געגוע למשהו או צימאון, זאת בעצם הנשמה שמתגעגעת לדברים גדולים. והרעב הזה יכול להוביל אותנו קדימה, אם רק לא נשביע אותו.

אתם מן הסתם מכירים את התופעה הזאת, שאם שאנחנו קצת עצובים, אז מיד ממהרים אל השוקולד, או אם קצת משועממים, אז ממהרים לשיחה של פטפוטי סרק. וכן הלאה, כל אחד ועניינו. אבל ישנה אפשרות נוספת, והיא להישאר איזה זמן עם הצימאון כמות שהוא, ולהתבונן בעמקות איך למלא אותו בצורת אמיתית. בדרך הזאת, הצימאון או החיסרון נעשים לטריגר-זרז להתקדמות. יהיה לך מנוע שידחף אותך לשאוף ולמצוא את מה שבאמת חסר.

הרעיון הזה של המהר"ל מאוד נגע בי. נראה לי שהוא בעצם בא לומר - תישאר בסבלנות עם החיסרון שלך. אל תמהר למלא אותו. החיסרון הוא בעצם המדריך של האדם. אם בן אדם מקשיב לחיסרון שלו ונותן לו מקום, ומנסה לשים לב מה החיסרון בעצם אומר, אז הוא יכול באמת להתפתח. הנקודה הזאת חשובה, כי כל השיטה של היצר להרחיק אותנו מהייעוד שלנו היא דרך זה שהוא משביע אותנו. כשאנחנו שבעים אנחנו מאבדים את המדריך שלנו.

יצר המדגם

חסידיים אומרים שאם יש בך סקרנות לאיזה עניין, אל תמהר. כשבן אדם צמא לשמוע חדשות, אז באמת הוא בעצם צמא להתחדשות. אם הבן אדם פותח כל זמן קצר את החדשות ומתעדכן, הוא משביע את עצמו ובעצם סוגר את האופציה החדשה.

גם כשיש געגוע למשהו עמום בנפש, וכדי להירגע אני רץ לפטפט עם אנשים, שוב מילאתי את החיסרון - והפסדתי. אם הייתי נשאר קצת עם התחושה הזאת, ומנסה באמת לדעת מה חדש, לא רק ברובד השטחי של אירועי היום, היה קורה משהו נפלא. התחושה והתשוקה להתחדשות הייתה ממש נבנית ומתעצמת, והיה מתרחש חידוש של ממש. יוצא מזה, שעיקר ההתקפה של היצר עלינו היא הדחיפה שלו להשביע אותנו בכל דבר. וזה במקום להמתין ואחר כך להשתמש בחיסרון כמנוע להתקדמות וצמיחה.

אפשר לראות את העניין הזה בצורה חזקה במדגמים של מוצאי הבחירות - משקיעים מיליונים רק בשביל לדעת את התוצאות של הבחירות כמה שעות קודם! הרי אפשר גם לחכות בבוקר ולדעת את התוצאות המדויקות, אבל אנשים רוצים את מילוי הסקרנות כאן ועכשיו.

לקראת התקדמות גדולה

אל תבינו לא נכון, אני לא רוצה לומר שאני נגד שמיעת חדשות. אבל צריך לדעת לעדן ולהמיר את העניין הזה לצורתו הנכונה. יש פסוק שאומר "ואם המר ימירנו", את האנרגיות שלנו צריך לדעת איך לתעל. אם אתה לוקח את האנרגיה הזאת של 'לדעת מה חדש', ואתה שומר אותה בגבול הטעם הטוב ואתה לא נענה לה מיד, אז אתה ממש יכול להצמיח את עצמך.

אתם יודעים שאחד הדברים שהכי חסר לנו בעידן המודרני, בדור החלוש שלנו, אלו כוחות נפשניים. כוחות של רצון. בחסידות מלמדים, שבכל פעם שאתה מתאוה למשהו, אפילו לדבר קל כזה כמו לשמוע חדשות, ואתה ממתין עם מילוי התאוה שלך, אז מצטברת בתוכך אנרגיה שאחר כך תהיה זמינה עבורך.

לפעמים בן אדם לא מתאר לעצמו בכלל שיש לו המשאבים הנפשיים לבצע פעולות או מהלכים נפשיים מסוימים. בכל פעם שאדם נמנע מלספק איזו תשוקה באופן מיידי, אפילו בדברים קטנטנים, לאט לאט הוא צובר בפנימיותו כוחות גדולים, ובלי שהוא מודע לכך, הוא מעצים את עצמו לקראת התקדמות גדולה אל יעדים חדשים.

שלום חברים יקרים! אנחנו יודעים שמצד אחד הקב"ה "עשה את האדם ישר", ומאידך קיים בנו היצר הרע שעניינו הוא לנסות להטות אותנו מדרך הישר. ה' ברא אותנו כך על מנת שנבחר מעצמנו בטוב, ותהיה לנו המעלה של הבחירה. הגמרא במסכת סוכה אומרת דבר מאוד מעניין - ליצר הרע יש שבע שמות. ברור ששבע השמות הללו הם לא רק עניין טכני, אלא יש כאן אמירה של יצר הרע יש שבע הופעות שונות. בכל פעם היצר מתגלה אצלנו באופן אחר.

הגמרא שם מפרטת את כל השמות שלו: רע, ערל, טמא, שונא, מכשול, אבן וצפוני. לפעמים היצר מתגלה בצורת לב אטום. לב סגור לגמרי, בלי שום רגש. זאת למשל הופעה אחת של היצר הרע. לפעמים הוא מתגלה כ'מכשול'. קורה הרבה פעמים שכן אדם יוצא לדרך מסוימת, ואז יש לו מכשולים. אמנם אין לו הרהורי כפירה או תאוות, אבל יש לו הרבה קשיים. היצר הרע מופיע בשלב הזה, בעצם זה שהבן אדם אומר: "טוב, זה גדול עליי! אין לי כוח להתמודד עם המכשול".

רעב זה טוב

המהר"ל מחדש וורט על דברי חז"ל אלה, ואומר שהמספר שבע משמעותו היא שובע, כלומר - שאדם אוכל ונעשה שִׁבְעָה. הוא מפרש את המילה 'שִׁבְעָה' כמקבילה לאמירה אחרת בגמרא, שחכמינו מלמדים על כוח ההולדה: "אבר יש בו באדם, מרעיבו - שבע, משביעו - רעב". אמנם חז"ל מדברים שם על היצר הכי חזק של האדם, אבל המהר"ל מרחיב את העניין הזה לכל חלקי עבודת המידות. הוא אומר דבר מאוד מעניין: שבע ההופעות של יצר הרע באות להשביע אותנו, ובאמת להותיר אותנו חלשים ורעבים. בכל פעם

דמיון נובע

להקשיב לאין-סוף שבתוכי

השבוע!
ערבי לימודי וחוויה
יחודיים.
מקומות אחרונים

כל התשובות נמצאות בנפש, בואו ללמוד איך לגלות אותן

ההרשמה בעיצומה לקורסי מכון דמיון נובע

ירושלים. תל אביב. צפון (קריות)

להרשמה חייגו למכון: 02-5099660 | כנסו לפייסבוק [dimyonovea.com](https://www.facebook.com/dimyonovea.com)

SIHARA DESIGN

כשאתם מצביעים לרב רפי,
אתם מקבלים שמאל:

פְּמוֹךְ
תַּי אֶת

בנט: תומכים בהטבות לזוגות חד מיניים

ח' בטבת התשע"ד
11/12/2013

זה לא ימכנה,
זה שמאלה

נעם

עם נורמלי בארצנו

רק נעם תאבק בממשלת
השמאל של הרפורמים

אהרן רזאל

נתחיל בכוס תה עם לימון

ובנחלאות של ילדותי הרב עזרא ציון מלמד כבר קם לסליחות. ניסים שמש נמצא בבית הכנסת משלוש בבוקר גורס זוהר. ואנחנו הילדים חיכינו לקדיש האחרון של סליחות ויצאנו עם חיים קיאלי מהמכולת, לכיוון הבית של זאפי, שם היתה קשורה העגלה הענקית שלו. כולנו ישבנו על העגלה וחיים הסיע אותה לכיוון אגריפס. המשאית של תנובה הורידה ארגזי חלב אותם סידרנו על העגלה. אחר כך חיכינו למשאית של אנג'ל שהביאה לחם בקרטונים וחזרנו לתפילת שחרית.

אחרי התפילה אני הייתי זה שהיתה לו הזכות לפתוח את הארון במכולת. שני חתולים שישנו שם באופן קבוע קפצו החוצה... וסידרתי את הלחם.

ואני חושב עכשיו על כל האלול הקסום הזה. הכל התחיל מזמן מזמן. משה רבנו שעלה להר לקבל לוחות שניים אחרי מעשה העגל ואחרי ששבר את הלוחות. ארבעים הימים האלה הפכו לעד לימי רצון, ימי סליחה. כשבני ישראל עשו את העגל, הם לא חשבו על כוסות התה של המתפללים ולא על סיורי סליחות.

אבל דבר גורר דבר. האות של חודש אלול היא יו"ד. ה'שפת אמת' מסביר שזו הנקודה הפנימית שיש בכל יהודי. נקודה שלא נגעו בה מעולם והיא עדיין בטהרתה.

ולמה עשינו בכלל את העגל? כי רצינו מסכה. אם כן עכשיו זה הזמן להוריד את המסכות. לחזור לנקודה הפנימית של השפת אמת. לחפש את המקום הטהור והבלתי-נגוע שיש בכך.

תמיד אומרים שיש לכל אחד אות בתורה. אות שהיא רק שלך. זה חמוד אבל מה זה אומר בתכל'ס? אולי שצריך לחבר את עבודת ה' ולימוד התורה שלך לכולך; לכל הכוחות והאוצרות שלך; לכל מה שמרכיב אותך ועושה אותך משהו מיוחד שאין אף אחד כמוהו. הרי יש לך עיניים של סבא יוסף ואף של דודה פרידה... אבל כולך ביחד זה משהו שאין בעולם. קח את הכל וערבב בלימוד, ביצירה ובעבודת הבורא.

לפי ספר יצירה התכונה של חודש אלול היא השינה. אולי כי עוד רגע מתעוררים מהשופר. מהמלך. מהפטיש של השופט.

אלול זה הרגעים שאתה מתעורר אבל עדיין מבולבל, החלומות וכל מעמקי הנפש עדיין מציפים את הראש ולא הספיקו לחזור ולהיעלם בתוך התת-מודע.

מסתבר שמותר לרחף קצת באלול. בין השינה להתעוררות. בין הזכרונות לשופרות. בין המלך לעבד. להציף קצת את הנשומה'לה בגעגועים, בריחות, באבדות ובאנשים שהרכיבו אותך.

נתחיל בכוס תה עם לימון.

תשובה נמוכה ותשובה גבוהה

הרב ארלה הראל

נשיא ישיבת לב חדש, שילה

חז"ל כבר לימדונו שיש שני סוגי תשובה - תשובה מיראה ותשובה מאהבה. מהפכת התשובה מעבירה את מרכז כובד המשקל אל התשובה מאהבה. לא שהיא מוותרת על התשובה מיראה, שגם היא חלק הכרחי מתהליך התשובה, אלא שהיא ממקדת אותנו בתשובה מאהבה.

מה עושה מישהו שאוהב מישהו? גותן לו.

את מי אנחנו הכי אוהבים? את הילדים שלנו, כמובן, ולהם אנחנו נותנים, בלי גבול כמעט.

קראתי פעם מחקר שמלמד שלגדל ילד עולה לנו מיליון וחצי שקל! זה אמנם קצת מוגזם, אבל בכל זאת, אנחנו מוציאים את מיטב כספנו על ילדינו, בלי להרגיש בכלל, כי אנחנו מלאים באהבת אין קץ אליהם.

האדמו"ר הזקן זי"ע לימדנו, בספר התניא ובעיקר ב'אגרת התשובה' שבו, כי בדורות הללו יש להמיר את הסיגופים ככלי לתשובה בעשיית צדקה. ההסבר הפשוט לכך הוא, שכדי לשוב בתשובה אנחנו צריכים לחוות ייסורים, בחינת "ייסורים מכפרים". ובדורות הללו, אנחנו מחליפים את הייסורים הקשים, ייסורי תעניות וגלגולי שלג למיניהם, בייסורי הוויתור - נתנה מכספנו, שיש בה ממד מייסר.

הסבר זה נסמך על לשונו של הרמב"ם (הלכות תשובה ב, ד), כאשר הוא מתאר את חוויית הצדקה של השב בתשובה כך: "מדרכי התשובה להיות השב צועק תמיד לפני השם בבכי ובתחנונים ועושה צדקה כפי כחו". כלומר, התשובה היא חלק מהזעקה בבכי ובתחנונים, משברון הלב.

אבל ההסבר הפנימי (המצוי בביאורי הרבי זי"ע על התניא ובספרי חסידות רבים) עמוק הרבה יותר. אנחנו נותנים צדקה, כביטוי לאהבה. מי שאוהב - נותן. אנחנו שבים אל ה' יתברך מאהבה, ומראים זאת על ידי זה שאנחנו נותנים מכספנו למען שמו באהבה - לבניו רחומי, לחפצי קודש, לפדיון שבויים, לכל מטרה טובה הרצויה לפניו יתברך שמו.

כך מבאר זאת הרא"ה קוק זצ"ל בפסקה משמונה קבצים: "יש חסרון בתכונתה של התשובה הנמוכה, שהיא מחלשת את רצונו של האדם, ופוגמת בזה את אישיותו. וחסרון זה מתמלא הוא, כאשר באה המחשבה של התשובה לגמור בישולה, שהיא מתאחדת אז עם התשובה העליונה, שכל תכונתה היא לא בהחלשת הרצון ובשבירת האופי האישי של האדם, כי אם דוקא באימוץ רצונו והגברת הערך של אישיותו. ומתוך כך הודונות מתהפכות לזכיות, וכל חטאתיו אשר חטא לא תזכרנה לו, משפט וצדקה עשה חיו יחיה".

התשובה הנמוכה, "תשובה תתאה" בלשון הוזהר, היא התשובה מיראה, בנויה על החלשת כוח האדם. לכן היא מתחברת לצומות, תעניות וסיגופים. אבל התשובה העליונה, "תשובה עילאה", היא מחזקת את הרצון, לטוב ולא לרע, כמובן. מתוך כך, באותו כוח בו חטא האדם, הוא עושה כעת הרבה טוב, הוא עושה צדקה, מחיה את האחרים ומחיה את עצמו.

נתחזק כולנו בעבודת הצדקה בחודש הנפלא הזה - נרבה בה כפי יכולתנו, מתוך אהבה, חסד, רצון להיטיב ואהבת הבורא ובריותיו.

(על פי הספר 'תשובת הרא"ה')

כדי שתוכלו להשתלב

אבני דרך בבית אל דירות גדולות למשפחות גדולות

8 בנייני בוטיק מעוצבים 182 יחידות דיור חדשות 20 דקות מירושלים

מחירי פריסייל בלעדיים לרגל ההשקה!

הלוואות קבלן
בתנאים מצויינים!

ייעוץ משכנתא עלינו!

 ליווי כלכלי עד קבלת המפתחות פתרונות מימון חברת ביצוע פרטית של החברה ייעוץ משכנתאות

אבני דרך
יזמות והשקעות נדל"ן

למידע נוסף חייגו: *9663 www.avney-derech.co.il

שאלת השבוע

ביקור חולים איך עושים את זה נכון?

בלי צנזורה

הרב שניאור אשכנזי

שליח חב"ד ורב בית הכנסת המרכזי ראשל"צ

מזדעזעים. זה דבר ראשון. לראות אותו שוכב שם סובל ומפוחד, ואולי גם מחובר לכל מיני מכשירים, זה מזעזע ומפחיד. וזה בדיוק מה שאנחנו צריכים - להצטער ומתוך כך להתפלל עליו מעומק הלב. מהסיבה הזאת מובא בגמרא (נדרים לט) כי מצווה לבקר אף תינוק חולה ולא רק אדם מבוגר, למרות שהוא לא מודע לביקור שלנו. כשאנחנו רואים אותו בעיניים ומקרוב, אנחנו מתפללים מקרב הלב, והתפילה בוקעת רגיעה.

מהטעם הזה כתב הגאון רבי משה פיינשטיין (יורה דעה א, רכג) כי יש מעלה בביקור חולים פיזי על פני התעניינות טלפונית גרידא. משום שדווקא הראייה בעיניים לסבל שלו גורמת למבקר להתחנן יותר לרפואתו.

דבר שני: מרפאים! המבקר את החולה לוקח אחד משישים בחוליו ותורם ממש לרפואת החולה. כשם שהרופאים עושים הכול למען הריפוי הגופני, כך מוטל על הידידים לסייע בריפוי הנפשי. הביקור של הידידים מעביר לחולה את התחושה כי יש לו בשביל מה להתאמץ ולחיות. הוא אינו מיותר, הוא אינו חסר משמעות, חלילה, אלא אבר חיוני בחייה של הקהילה - וההרגשה הזו יכולה להחיות עוד יותר מתרופות. הגמרא בנדרים (מ) נוקטת לשון מופלאה: "המבקר את החולה - גורם לו שיחיה!". הגמרא מוכיחה זאת מסיפור על תלמיד של רבי עקיבא, ששכב במיטתו חולה ואיש מחבריו לא בא לבקרו. החליט רבי עקיבא ללכת בעצמו לביתו. התנא המכובד פתח את החלונות בחדרו של החולה, נטל מטאטא וניקה את האבק והכניס אור לחדרו. הגיב התלמיד במילה אחת: "החיייתני!". יצא רבי עקיבא ואמר: "כל מי שאינו מבקר חולים כאילו שופך דמים".

ברמה המעשית ראוי לזכור כי העיקר בביקור חולים הוא לא עצם הביקור, אלא מתן האמפתיה וההתעניינות בחולה. לכן חשוב להיות פנויים לגמרי עבורו, לסגור את הטלפון בעת הביקור אצלו, אולי להביא מתנה שתבטא את המחשבה המקדימה עליו, ואף לספר על הודמנויות בהן חסרונו הורגש במיוחד. כך נעניק לו את התחושה כי המלחמה שלו על החיים ראויה וחיונית.

בלי לשכוח

הרב איל ורד

מכון מאיר

מהו הדבר המציק ביותר לחולה? הווי אומר הבדידות. יש כאן מין כרטיס אדום שיוצא באמצע משחק לשחקן פעיל. אדם פעיל, נע, יוזם, ולפתע נהיה חולה. וכעת הוא בביתו. סגור. מהחלון הוא רואה את המציאות נעה בלעדיו, ואילו הוא עומד במקום. מחוץ למשחק. בדידות.

דווקא הצד הטיפולי בדרך כלל מכוסה. יש תרופות ויש רופאים, יש ביטוחים ויש מי שמטפל. אך הבדידות, התחושה שהעולם נוסע בלעדיי ואני כאן תקוע ועומד, היא הקשה מכולם.

ובזה בדיוק בא לטפל ביקור חולים. המוכנות של המבקר לעצור גם הוא את מסלול חייו ולהיכנס אל החולה, לשבת איתו, לתווך לו את העולם שבחוץ, העולם שמעבר למחלה, לומר לו - אמנם אתה לבד אך אינך בודד. חוט של מבקרים מחבר בין החולה לבין המציאות ולא נתן לו להתנתק.

והחוט הזה הוא רב משמעות. כי זה באמת מדהים עד כמה מהר ניתן להסתגל לחסרונו של מישו. והתחושה הזו, שאיש לא חש בחסרוני, שהעולם פשוט ממשיך כהרגלו, בעוד החולה תקוע בבית - היא קשה מנשוא. ביקור חולים הוא המוכנות שלנו לעצור מידי פעם את מירוץ החיים שלנו או להאט אותו כדי לומר לחולה - אינך בודד. אנחנו איתך **בקצב החיים שלך כעת**.

כך יש להבין את מימרת חז"ל שהמבקר את החולה והוא בן גילו או בן מזלו - נוטל אחד משישים מחוליו. מטרת הביקור היא להקל מעט מעומס החולי ולקחת קצת עליי - אך זה בתנאי שאהיה בן גילו, או בן מזלו. כלומר שייך אליו חברתית. מחובר אליו. כל ביקור כזה מקל מעט מעומס הבדידות ומהמחשבות המציפות, ומחבר את החולה מחדש אל המציאות תוך ניתוק של מסך הבדידות. גם התפילה על החולה, אזכור שמו, מעבר לפעולת התפילה עצמה - יוצרים נוכחות של מי שגופו לא נמצא בבית הכנסת אך שמו נישא שוב ושוב, כמין אמירה חזקה - לא שכחנו אותך. שמך בפנינו.

בלי רחמים

הרב חגי לונדין

ארגון קהלים

מצוות ביקור חולים, כרבות ממצוות הצדקה, מגיעה לעיתים מתוך גישה של רחמים: נמצא מולי חבר או חברה שהם כעת כואבים, בודדים, מוטרדים, מחוץ למעגל העשייה - וכעת תפקידי לנחם אותם ולהחזיק להם את היד'. זוהי כמובן גישה נכונה אבל חשוב לדייק אותה. במסכת פאה מסבירים המפרשים שהסיבה עבורה ציוותה התורה לבעל השדה להעניק את הצדקה לעניים באופן שייכנסו הם לתוך שדהו ויקצרו בעצמם (ולא במתת כסף או חטים קצורות ומוכנות) - היא כדי ללמד אותנו עיקרון במצוות הצדקה - צדקה איננה רחמים!

אנו לא מסייעים לזולת מתוך רחמים או תרנות, אלא צדקה היא מלשון המילה 'צדק'. בעל השדה אומר כביכול לעניים - בואו נקצור את השדה ביחד; אתם הבעלים לא פחות ממני. אני מכבד אתכם בכך שאני מציע לכם להיות שותפים ולא אוכלי מתנת חנם. הכבוד לנזקק הוא חלק מהותי מהגישה היהודית לחסד. על אותו משקל, כאשר אנו באים לבקר חולה, הדבר החשוב ביותר שאנו יכולים להעניק לו זו ההרגשה שהוא חלק מאיתנו. הוא לא מסכן שמקבץ פרוטות רחמים מן המבקרים הבריאים, אלא אנו יושבים לידו 'בגובה העיניים'; מתעניינים כמובן במצוקה, מנסים לסייע ככל הניתן, אבל **משדרים כל העת שאין פה שום מבוכה**.

הגישה הזו גם מאפשרת לנטרל רבים מרגעי השתיקה או תחושות האי-נעימות בביקור החולים; פשוט באנו לבקר חבר (גם אם לא הכרנו אותו עד כה). גם האסטניסיות שלעיתים חשים בעת ראיית פצועים, דם, ושאר תופעות לא-אסתטיות אצל החולה - אינן מורגשות אצל אדם שמגיע בגישה הזו. קור רוח, אופטימיות ושמחה - אלה התכונות שהחולה רוצה וצריך לשמוע מאיתנו. הדבר הטבעי ביותר בעולם הוא להיות חולה או להיות במצוקה - זהו חלק מעולמו של הקדוש ברוך הוא. גלגל חוזר בעולם - הפעם הוא חולה וזקוק לעזרה; ובפעם אחרת - אנחנו נהיה הזקוקים לסייע. הכל בסדר. בלי רחמים בבקשה.

הסכם בין סיעת יהדות התורה לבין "אור לישראל" רבנים ופעילי ציבור מהציונות הדתית

מפלגות אגודת ישראל ודגל התורה חותמות כי:

- לימוד התורה בישיבות הינו ערך עליון, ואנו ביהדות התורה רואים בריבוי לומדי התורה מטרה עיקרית בשאיפותינו ולכן אנו תומכים כדבר עיקרי וראשון, במתן תמיכה לתלמודי תורה וישיבות בהם מגדילים תורה ומצוות, כ"כ נתמוך בכל המוסדות בהם מחנכים בנות לאהבת תורה ושמירת מצוות.
- יהדות התורה אינה תומכת ואינה מעוניינת ח"ו - בנסיגות מארץ ישראל, ועפ"י החלטת מועצת גדולי התורה שליט"א תמשיך במדיניות זו.
- הנוכחות המוגברת של אחינו בני ישראל התושבים בעיר העתיקה בירושלים, ובחלקים נוספים בתוך יהודה ושומרון מכלילה אותנו בין אלה המחויבים לדאוג לשמירת שלומם האישי בעזרת השם, וגם להשגת האמצעים השונים הנדרשים לקבע בהם, חיי קהילה, חינוך ודת.
- מול הסכנות של התנועות הליברליות שפעולותיהן גורמות לשמד רוחני ופגיעה בעיקרי הדת והיהדות, אנו תומכים באופן בלתי מסויג בנוהל הקיים, ולפיו גירות אינה יכולה להיות מקובלת, אלא לפי ההנחיות של הרבנות הראשית המבוססת על פי שולחן ערוך, וכך גם בכל אשר קשור למתן כשרות, שגם יינתן בהסכמת הרבנות הראשית.
- יודגש שעמדתנו נגד גיוס נשים לצבא תושמע בקול רם, ולמותר לציין גם כנגד הדרישה של שירות משותף רח"ל, ועם זה נדרוש להתנגד לכפייה על חיילים דתיים בכל עניין של תורה והלכה.

אנו פעילי "אור לישראל" קוראים להצביע ליהדות התורה שסימנה
בבחירות ג', ואנו נפעל להצלחת רשימת יהדות התורה בבחירות.

להצטרפות לפעילות: zionutveyahdut@gmail.com | 053-3403188

יהדות
התורה

מטה
הציונות הדתית
למען יהדות התורה

פרשת שופטים | הצו האקולוגי

דפוס דומה אפשר למצוא כמעט בכל מקום שבני אדם הציגו בו את כף רגלם. היכולת "לכבוש" ו"לרדות" עניינה את בני האדם לאורך הדורות יותר מהאחריות "לעבוד" ו"לשמור". את הדברים מתמצת מדרש קדום, באורח המזכיר להפליא את המודעות האקולוגית בימינו: "בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון, נטלו והחזירו על כל אילני גן עדן, ואמר לו: ראה מעשיי כמה נאים ומשובחין הן, וכל מה שבראתי בשבילך בראתי. תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי, שאם קלקלת אין מי שיתקן אחריך".

ואם כך, אין זה מקרה שההלכה פירשה את האיסור להשחית עצי פרי במצור כדוגמה לאיסור כללי יותר על הרס חסר תכלית, ואף כללי מכך, על מעשים המכלים משאבי טבע שאינם מתחדשים, או פוגעים במערכת-הגומלין הסביבתית, או גורמים להכחדת מינים.

על כן חיוני כל כך חזון דתי סביבתי: להעמידנו, במלוא המשמעות הרוחנית והחומרית המעשית, על כך שאיננו הבעלים של משאבי הטבע. לא לנו הם שייכים, אלא לנצח ולאלוקי הנצח. לכן - בל נשחית. לא בעת מלחמה, על אחת וכמה וכמה לא בעת שלום. "לה' הארץ ומלוואה" (תהלים כד, א). אנחנו שומרי הארץ ומלוואה, בשליחותו של בוראה, למען הדורות הבאים.

בגוללה את הלכות המלחמה מציינת התורה דין אגבי לכאורה - שנעשה בסיס לתחום רחב מאוד של האחריות האנושית, ויש לו השלכות מרחיקות לכת בימינו. עניינו הוא מצור צבאי על עיר:

כִּי תִצּוּר אֶל עִיר יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ לְתַפְשָׁהּ, לֹא תִשְׁחִית אֶת עֵצָהּ לְגִדְתָּ עֲלֶיהָ גֵרְוֹן, כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכַל. וְאִתּוֹ לֹא תִכְרֹת. כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה לְבָא מִפְּנֵיהֶּ בְּמִצּוֹר? רַק עֵץ אֲשֶׁר תֵּדַע כִּי לֹא עֵץ מֵאֲכָל הוּא, אִתּוֹ תִשְׁחִית וְכָרְתָּ וּבְנִית מִצּוֹר עַל הָעִיר אֲשֶׁר הוּא עֵשֶׂה עִמָּךְ מִלְחָמָה עַד רִדְתָּהּ. (דברים כ, יט-כ)

העצים הם חומר גלם לכלי המצור. אבל חלק מהעצים, עצי הפרי, הם גם מקור מזון. על כן, אין להשחיתם. אל לנו לשלול ללא צורך מעצמנו ומאחרים משאב יצרני. מדיניות אדמה חרוכה היא פסולה. אבל חז"ל ראו מצווה זו כחורגת הרבה מעבר לדיני המלחמה. הם ראו אותה כ"בניין אב": מצווה נקודתית המנוסחת כדוגמה לעיקרון כללי יותר. כאן, העיקרון הוא "בל נשחית": האיסור להשחית ללא צורך כל דבר שהוא. הרמב"ם מנסח זאת כך: "ולא האילנות בלבד, אלא כל המשפך כלים, וקורע בגדים, והורס בניין, וסותם מעיין, ומאבד מאכלות דרך השחתה - עובר ב'לא תשחית'". עיקרון זה מורחב אף הוא בתורו ונעשה הבסיס ההלכתי לאתיקה של האחריות הסביבתית.

מושכל ראשון היא העובדה שהארץ אינה שלנו אלא היא שייכת לבוראה. זהו תורף הפרק הראשון בתורה. בפרק א' אלוקים מצווה על האנושות: "וימלאו את הארץ וכבשה ורדו בְּדִגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל חַיַּה הָרֶמְשֵׂת עַל הָאָרֶץ" (א, כח). "כבשו" ו"רדו" הם פעלים של שליטה, והנה, בפרק ב נוקט הכתוב פעלים אחרים לגמרי. אלוקים מניח את האדם בגן עדן "לְעֵבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ" (ב, טו). השפה היא עתה שפה של אחריות. איך אפשר להבין את הפער בין שני הפרקים? פשוט למדי: פרק א מספר לנו על הבריאה והטבע, על המציאות שמדעי הטבע ממפים. המייחד את האדם כמין משאר המינים הוא יכולתו העילאית למשול בטבע. זוהי עובדת קיום, לא דווקא ערך שיש לשאוף אליו.

פרק ב, לעומת זאת, עניינו מוסר ואחריות. הוא מעמידנו על גבולותיו המוסריים של הכוח. לא כל דבר שאנו יכולים לעשות אנו גם רשאים לעשות. יש לנו הכוח, אך לא הרשות; היכולת, אך לא הזכות. הארץ אינה שלנו. היא שייכת לאלוקים שעשאה. על כן איננו בעליה של הטבע אלא אומְנֵיו. אנחנו כאן כדי לעובדו ולשמרו.

עיקרון מוסרי זה נשכח שוב ושוב, באופן הרסני במידה שכמעט אין דומה לה. ההיסטוריה של התערבות האדם בעולם הטבע מבוססת עד ברכיה בים של חורבנות נוראים. כך, למשל, בתוך אלף שנה הגיעו תושביה האנושיים הראשונים של יבשת אמריקה מחוג הקוטב הצפוני אל הקצה הדרומי של ארגנטינה של ימינו, ובדרכם השמידו את רוב היונקים הגדולים שהתהלכו אז ביבשת, ביניהם ממותות, מסטודונים, טפירים, גמלים, סוסים, אריות, ציטות ודובים.

לחישת
ב"ס"ד

אתה יצרת
בית מדרש חדש ליוצרים

חבית תיאטרון לחישה
ניהול אומנותי:
אופיר נהרי

אתה יצרת מזמין אותך ליצור מתוך המקורות. לימוד תורה בחבורה, פשט ודרש, שמתוכו נובעת יצירה מקורית בשפת הבמה.

בוא להיות חלק ממעגל של לימוד תורה חי ומחיה שמתורגם לעבודה תאטרונית מדי שבוע.

אתה יצרת קבוצת תיאטרון תורני לגברים. הכוונה תורנית: הרב יהושע וידר | הנחיה: היוצר, הבמאי והשחקן-אופיר נהרי

34 מפגשים | ירושלים | ימי שלישי | 19:00-22:00 | מופע גמר מסכם

ערב היכרות ואודישנים: יום שני, כג' אלול 23/9
לפרטים והרשמה: (בהודעה) 054-9390228 | rishum.techisha@gmail.com

PAY.

Brilliant&co

HEY,
יש מבצע קבוצות ב-PAY!
פותחים קבוצה לוועד הורים, שבת כלה
או לכל מטרה

ויכולים לקבל

500 ₪

מתנה!

אז מה צריך
לעשות?

- 1 פותחים קבוצה ב-PAY עם 20 חברים לפחות
- 2 כל חבר מעביר לפחות 100 ₪ (סה"כ 2000 ₪ ומעלה מכל חברי הקבוצה בתקופת המבצע)
- 3 זהו! קיבלתם 500 ₪ מאיתנו! ככה בלי כלום.

PAY
ושילמתי

GET IT ON
App Store

GET IT ON
Google Play

מזרע
מזרע

בכפוף לתקנון המבצע באתר payapp.co.il | המבצע בתוקף
עד 20.10.2019 או עד גמר המלאי | המתנה תועבר למארגן
הקבוצה שזכאי לקבל מתנה אחת בלבד בתקופת המבצע

גם דרך ארפה היא עדין דרך

אחת האמרות המפורסמות שמביא רבי קלונימוס שפירא הי"ד באגרת "צו וזירוז" מציעה לאדם שכדי להקל על עצמו בהתקדמות מנקודה לנקודה, הוא יעצור לעשות דמיון מודרך קל. נאמר ששמך ראובן, הוא אומר, בכל שנה יקבע האדם בלבו איזה ראובן הוא ירצה להיות בשנה הבאה, להיכן ירצה להגיע. על מה הוא ישתדל לעבוד: אם רצונך לעבוד את ה' ולהעלות את עצמך מעלה, ולא תעמוד בשנת השבעים לחייך כביום הבר-מצווה שלך, עשה זאת אפוא: בכל שנה עשה לך מטרה. צייר בעצמך, אם שמך ראובן למשל, איזה ראובן תהיה בשנה הבאה, מה יהיו השגותיו, עבודתו, מידותיו וכל תוכנו בעוד שנה. והראובן הדמיוני יהיה לך למידה למדוד עצמך בו לאורך השנה, כמה חסר לך עוד להראובן הדמיוני, האם עבודתך ותיקון מעשיך של יום יום יספיקו להשלים את הראובן של השנה הבאה. כך, בכל פעם שתעבור שנה - תוכל לעשות דין וחשבון בינך לבין עצמך מה השתנה בך ואיזה תהליך עברת. כי אם אין שינוי, אם נשארנו אותו האדם שהיינו או חלילה מזה - התדרדרנו, אז יש מקום לחשבון נפש עמוק. כי רק הראובן אשר לפני שנה עדיין חי, ולא הראובן של שנה זו. ביומיים שהעברנו באומן חישבתי איפה אני מונחת בעולם. כמעט שנה שלמה עברה עלי מאז שהנחתי את הראש על אותה הכרית, נכון. אבל מה השתנה מאז?

אחרי שנה שבה עברתי תאונה לא צפויה, למדתי בדרך הקשה להתנגח פחות כשדברים מפתיעים אותי, וודאי שלא מדובר בהפתעות לטובה. למדתי לבקש עזרה כשצריך. ולא פחות חשוב, למדתי לקבל מבלי להתכווץ. ממבט ראשון זה לא מצטייר כחשבון נפש שנעים לעשות, שהרי יש עוד אינסוף נקודות להשתפר בהן, ובמבט אנושי נדמה שאני רחוקה מאוד מהנקודה בחיי שבה קיוויתי להיות, אבל כשישבתי במרפסת (שהיא ללא כל עוררין, גולת הכותרת שעבורה היתה שווה שהייה בחדרנו הגבוה), אל מול צבעי הוריה המושכרים של אומן, הבנתי פתאום שממבט שני ושלישי, לפעמים נדמה שהמיטה היא אותה המיטה, החדר הוא אותו החדר, ועדיין, בתוך כל מה שנדמה שנותר אותו הדבר, דווקא אנחנו הפכנו קצת אחרת. גם אם נדמה שהתעכבנו באותה נקודת ציון, התבגרנו, התקדמנו. הפכנו קצת יותר טובים, עשינו דרך.

פגישה, חצי פגישה, מבט אַחַד חָטוּף

אין לי עניין מיוחד להכתים את שמם של האוקראינים, אבל אחד הדברים הבולטים ביותר אצלם הוא שהם לא מיישירים מבט. "הלו, סרגיי, האו איז יור דיי?" חייכתי אל הפקיד האוקראיני בשדה התעופה בריספול כשאני מאמצת את המבט הקוקני ביותר שלי. לא השיב לי. במקום זה, רק הביט בדרכון ואז בי, ואז בדרכון ואז זרק מילה לחבר שבתא לידו ושניהם הביטו בי במבט חתום, אבל שום חן או חביבות לא היתה שם. מקסימום המבט שנותנים

הדסה סאסי

יהיה בסדר, חֵיב להיות. חֵיב

מיוחדות ללינה, בפועל, כך למדתי, המציאות היא אחרת. אם הוא לא מזמין או לא משנה כמה השתדלויות תעשי, הטיסה לא תצא לפועל. ולא משנה כמה פעמים תדמי בדעתך להיות בחדר מסוים עם אנשים מסוימים, זה אף פעם לא יהיה מה שתכננת.

להרגיש את הקרעֶכֶץ

פעם הייתי מתקוממת על זה, "הלו, הלו, הרי תכננתי! ועשיתי השתדלויות והשקעתי כספים!!" אבל עם השנים הבנתי שברמה הפשוטה ביותר, אם זה מה שהצדיק מתכנן עבורי - ככל הנראה שיש כאן איזשהו שיעור שאני צריכה לעבור, אז במקום להילחם במערכת או להשחזי חרבות, עדיף שאניח למצב ואבדוק מאיזו סיבה זה היה צריך לקרות, או מה מנסים ללמד אותי. גם אם במטוס נתקעתי בשורה האחרונה, צמוד לשירותים, בין משפחה גדולה דוברת פרסית וללא חברה או לפחות דוברי עברית מסביבי. גם אם כשהאוטובוס שמוביל אותנו מברסלב לאומן לוקח את הפנייה חד מדי ותא המטען נפתח כך שכל מזוודותינו המסודרות למשעי עפות החוצה בקשת ואנחנו נאלצות ללקט אותן כמו פטריות אחרי הגשם. זה השיעור הכי בסיסי אצל הצדיק, והוא בעצם גם חזרות לשיעור ה-כי גדול אצל בורא עולם: תרגול מעשי של ביטול וענווה, מתוך הבנה שריבוננו של עולם, יודע קצת יותר טוב ממני מה נכון עבורי, אז פשוט לשחרר אחיזה ולתת לו את המושכות, לפחות למשך כמה ימים.

השנה, תודה לא-ל, שובצתי דווקא עם נשים שאני אוהבת מאוד, בדיוק כמו שביקשתי. רק שבחדר שאליו שובצנו היתה בעיה טכנית כלשהי, וככה מצאנו את עצמנו מוקפצות מחדר לחדר, עד שבסופו של יום, במתחם של עשרות חדרים, מצאתי את עצמי לא פחות ולא יותר מאשר בקומה הגבוהה ביותר, בחדר הקיצוני ביותר, זה שאליו שובצתי בשנה שעברה; אותו החדר שבשעה שעזבתי אותו בדיוק שנה קודם, אמרתי לעצמי שלא משנה מה, אין סיכוי בעולם הזה שאני חוזרת אליו. עם אותו מאוורר שבשנה שעברה עוד עשה טובה והעמיד פנים שהוא עובד, והשנה, דווקא בחמסין שנחת על אומן - הגדיל לעשות ושבק חיים. ואם כל זה לא מספיק כדי להרגיש את הקרעֶכֶץ, אותה התכווצות חצי נעלבת וחצי מצטערת בלב, גם נפלתי בדיוק על אותה המיטה. בשיח שקט שעשיתי ביני לבין אבא, התרעמתי על הרגע הזה מאוד:

"איך, איך שנה שלמה עברה, ובמקום להשתדרג קצת, אני תקועה בדיוק אבל בדיוק באותו המקום בעולם?" שהרי זה לא רק במיטה, זה בכל מקום. אנחנו מביטים לאחור ולכאורה אנחנו בדיוק באותה הנקודה בחיים שבה היינו בשנה שעברה. תקועים עדיין באותו הנסיון, באותה המשרה, באותה נקודה שהבטחנו לעצמנו בימי הרחמים, הסליחות וחשבון הנפש של השנה שעברה שעד לאלול הבא, אי"ה, נתקדם ממנה.

לקבל מלגות עד גובה שכר הלימוד? מהלך מנצח

✓ אפשרות למלגות עד למימון מלא של שכר הלימוד,
כולל ייעוץ לענייני מלגות

✓ מעונות חינוך לסטודנטיות שנה א'

✓ הסעות חינוך מהכניסה לירושלים

✓ מגוון מסלולי לימוד יישומיים
שיפתחו לך דלתות בעולם התעסוקה

בואי ליום הפתוח!

ביום ראשון, ח' באלול תשע"ט (8.9.19) בשעה 9:00
במכללה, רח' ברוך דובדבני 36 ירושלים (קו 21 בתחבורה ציבורית)
50% הנחה בדמי רישום למשלמות ביום הפתוח

מסלולי הלימוד:

מתמטיקה (שילוב מדעי המחשב) | אנגלית | מדעי הטבע
תנ"ך ומחשבת ישראל | גיל הרך | חינוך מיוחד | מוסיקה | משאבי למידה
אשכול ייעוץ | תוכנית רג"ב מצוינות להוראה

מכללה ירושלים
איכות תורנית-אקדמית-חינוכית

תואר ראשון (B.Ed.) | תואר שני (M.Ed.) | לימודי המשך | תוכנית רי"ם | ביה"ס להשתלמות

לפרטים ולהרשמה: 02-6750724/918

f | rishum-jer@michlalah.edu

בואו לנסה של:
יצירה, העמקה,
גילוי, השפעה

בואו לכתוב בעצמכם

מלגות
מיוחדות לנרשמים
ולנרשמות עד
כ"ה אלול
(25.9)

הצטרפו אלינו

למסלול כתיבה

מסלול מרתק של חצי יום לימודים בשבוע
בקמפוס "בית צבי מיתר", יד בנימין.

תסריטאות | כתיבה יוצרת

כתיבה עיתונאית | כתיבה שיווקית

050-8684012 | 08-9156001 התקשרו
כעת:

בית הספר
לבימוי, הפקה
ויצרים, משנים, משפיעים. ומשחק יהודי

תורת החיים

מפנקו של חוזר בתשובה

עודד מזרחי | orchozer@gmail.com

האבנים המתגלגלות

"ר' מוישה", פניתי לידידי הטוב, כשישבנו בבית קפה בתחנת הרכבת מרכז בתל אביב, "אולי תספר לי את סיפור התשובה שלך". משה הרהר מעט ואמר: "בסדר, אבל יש סיפור מקדים, והוא לדעתי העיקר. "בילדותי היה לי חבר טוב בשם מאריו, שאיתו חלקתי חלום: להיות בהופעה של להקת 'האבנים המתגלגלות'."

שפכתי את הסוכר החום משקיתו אל הקפה ההפוך, וגרגריו הגדולים נדמו לי באותה שנייה כאבנים מתגלגלות. בעודי מערכב הוא המשך:

"לפני 30 שנה נקבעו ללהקה שתי הופעות, ערב אחר ערב, באצטדיון וומבלי הלונדוני. בעזרת יהודי נדיב בשם גורדון שהכרתי השגנו כרטיסים לשתי ההופעות. 'זה יהיה טיול חלומי, ושום דבר לא יוכל למנוע מאיתנו את ההנאה', אמרנו כשבוע לפני הנסיעה באחת מפגישותינו הליליות."

"הגענו ללונדון, והתכוננו לרגע השיא של חינו. ביום ההופעה הראשונה רכשנו חולצות T עם הדפס של הלשון המפורסמת של הלהקה, והתחלנו לפסוע עם אלפים במנהרות הרכבת התחתית. ככל שהתקדמנו ראינו שלטים שהודיעו: המופע בוומבלי מבוטל. הסיבה: הגיטריסט של הלהקה, קית' ריצ'ארד, חתך את אצבעו. זאת לפחות הייתה הגרסה הרשמית..."

השתתפתי לשבריר שנייה בצערו של ר' מוישה לפני 30 שנה, אבל התעשתי בן רגע. אם לא היו צרות בעולם, לא היינו חוזרים בתשובה, וגם לא הייתי כותב סיפורים. וכידוע המילה 'סיפורים' מורכבת מהאות פ' שמבטאת דיבור ו'יסורים'.

"הוכינו בהלם", המשיך משה. "בקושי הצלנו את כסף הכרטיסים, ורכשנו כרטיסים למעבורת המפליגה לאמסטרדם, שהביקור בה יועד להיות קינוח לחוויה ההיסטורית. רגע לפני שעזבנו את לונדון נודע לנו ש'האבנים' יקיימו בכל זאת הופעה בעוד שבוע בעיר ניוקאסל. לשם כך היה עלינו לוותר על הכרטיסים לאמסטרדם."

"הצלחנו להשיג בפלאי פלאות שני כרטיסים להופעה שהתקיימה באצטדיון סט. ג'יימס פארק. הגענו להופעה מבוטשים לחלוטין, ובקושי רב ראינו ממרחק גדול את מיק ג'אגר שר ואת קית' ריצ'ארד מלטף את הגיטרה החשמלית. זה היה סתמי, מרוחק ויגע. לא משהו שמתקרב במילימטר אחד להגשמת חלום חיים."

"מאוכזבים וכואבים המשכנו במסענו לאמסטרדם. בעיר החטאים הזאת כויסנו, ונותרנו עם דולרים ספורים וללא אמצעי תשלום. התנחמנו בכך שבקרוב נחזור ארצה. באחד הבקרים מאריו התקשר לאמו בארץ, והיא שאלה בתמהיה: 'לא הייתם אמורים להיות כעת על הטיסה מלונדון הביתה?!'"

"הסתבר שמרוב שקיעתנו בהרהורי מרה שחורה על שאירע לנו, שכחנו לחזור הביתה בזמן... חזרנו ללונדון במעבורת עם כמה פרוטות הודות לטובה שעשה לנו פקיד בסוכנות נסיעות שסיפורנו נגע ללבו. בכיסי נותרה מטבע בודדה שבעזרתה התקשרתי לגורדון מטלפון ציבורי. בשנייה האחרונה הצלחתי להשיגו, והלא יאמן שוב אירע: גורדון העמיד לרשותנו כרטיס אשראי לקניית כרטיסי הטיסה ויתר צרכינו עד צאתנו!"

"בדיוק ברגע שבו עשינו את הצ'ק-אין בנמל התעופה היתרו קרסו מערכות החשמל והמחשוב. היינו המומים. כשכבר עלינו למטוס, התברר שבמקומות המיועדים לנו ישבו אנשים כשבידיהם כרטיסים זהים לשלנו... הדיילות דחקו אותנו לפינה פנויה. שוב נס, ובדפוס קבוע ממש. בביקורת הדרכונים בנתב"ג התעקשה הפקידה כי לא קיבלה ממני את דרכוני, ומנעה את כניסתנו לארץ. כעבור דקות מורטות עצבים נמצא אצלה הדרכון."

"לא הרגשנו כמו אבנים מתגלגלות, אלא כשני פירורי אבק ברוח. לימים מאריו חזר בתשובה, ולאחר כמה שנים טובות חזרתי גם אני, כשהמשפט הגאוותני 'שום דבר לא יוכל למנוע מאיתנו את ההנאה' מהדהד בראשנו עד עצם היום הזה."

במיצג מוזיאוני, לא יותר. כאילו במקום להביט אליך, הם מביטים דרכך. מבט חטוף ודי. רגע הייט פה, וברגע הבא את כבר לא. אין לי הרבה דברים לומר להגנתו של סרגיי, אבל מאז אותה חוויה, בכל פעם שאני קוראת את הפסוק "לָךְ אָמַר לְבִי בְקִשׁוּ פָנַי אֶת פְּנֵיךָ ה' אֲבַקֶּשׁ" שמשורר דוד בפרק כ"ז בתהילים, וקוראים מדי יום בתקופת הרחמים והסליחות, אני חושבת על העומק שיש במבט. שהרי החודש הזה עניינו 'אָנִי לְדוֹדֵי וְדוֹדֵי לִי', הוא מחייב מפגש עם המלך, הוא כאן בינינו, מתהלך בשדה כאחד האדם, אבל אנחנו חפצים לא רק לראות את מלכנו, אלא מבקשים ממנו מפגש גדול יותר, אינטימי בהרבה - פנים מבקשות לפגוש פנים. עיניים מבקשות לפגוש עיניים. כמו מבט של אם אל הבן היקר שלה, כמו מבט של אהוב אל אהובתו.

רבי אלימלך מליז'ענסק אפילו מגדיל ואומר "שעיקר התפילה הוא שיתפלל האדם כשמתעורר לבו בדבקות וקדושה. ובעצם המילה 'לָךְ' היא לא עבורנו אלא "בשבילך", עבור הקב"ה עצמו. דהיינו שנתעורר לבי בדבקות וכאילו אומר - 'בשבילך, בְּקִשׁוּ פָנַי. וכשאתה תבקש את פני, אז גם - פְּנֵיךָ אֲבַקֶּשׁ". זה מפגש שהרצון אליו הדדי, הקב"ה בעצמו רוצה אותו ולכן אפילו קוראים אותו להתחיל בו. אחרי שנה של עשייה ועבודה עצמית מתוך תקווה שהיתה התקדמות, הלב מבקש לבחון איזה רגש ישתקף מפני המלך כשהם יפגשו באלו שלי - אהבה, גאווה, חמלה? העיקר שפנים יפגשו בפנים. העיקר שאבא לא יביט דרכנו. העיקר שלא יישברו הציפיות. שלא נמצא את עצמנו אבודים אחרי שיגענו והתייגענו. שפניו של הבורא יאירו לנו, שתאיר בנו הדבקות, הפשטות והאמונה התמה, שאותו המבט שהלב שלנו כל כך משתוקק אליו במשך כל השנה, סוף כל סוף יגיע.

תכונ תפליית קטרת לפניך

במונית השרות שלקחתי צפונה אחרי השיבה לארץ, נפלה בחלקי הזכות לחלוק את הנסיעה עם חבורה עליזה של בנות שמונים ששבו מטיוול באודסה. אי שם בארבע בבוקר, אחרי שסיימו לדון בקילומטראז' שהן גמעו ובאכזבתן המשמעותית מהשווקים המקומיים, הן עברו אלי. "את ילדה, מאיפה את חוזרת?" הסברתי ששבתי מביקור אצל רבי נחמן בברסלב ושלצערי, מאז שנות הילדות שלי עבר לו עשור. "תראי ילדה", אמרה המבוגרת שבחבורה והתעלמה מסוגיית הגיל, "דבר אחד אני יודעת. אדם חייב משהו להיאחז בו. חיים בלי תקווה הם לא חיים". בסופו של מסע, בסיכומה של שנה, אחרי חשבון הנפש וההכנה לעתיד, אפילו אם השלמנו עם המקום שבו אנחנו עדיין נמצאים, מסתרת לפעמים לאות שקשה להתנער ממנה. תחושת בחילה קלה שאוחזת כך ברגעים שבהם את שואלת עוד כמה זמן נשאר לך להעביר באותו החדר ובאותה המיטה. ואולי בגלל זה, את פרק כ"ז חותם דוד המלך בחזרה כפולה על חשיבות התקווה, "קְנֵה אֵל ה'" ואז שוב "תִּזְקַן וַיֵּאמְרוּ לְבָרְךָ אֵל ה'. וַיִּפְרֶשׁ רֶשֶׁתוֹ: וְאֵם לֹא תִתְקַבֵּל תִּפְלֹתֶיךָ חֲזוֹר וְקְנֵה וְכֵן לְעוֹלָם, וְאָף עַל פִּי שֶׁהוּא קוֹרֵא וְצוֹעֵק לְהִשָּׁם: יִתְבָּרַךְ זֶה וְזֶמַן רַב מְאֹד וְעֵדֶיךָ הוּא רְחוּק מְאֹד מְאֹד", מסביר רבי נחמן, "אף על פי כן, אם יִהְיֶה תִּזְקַן וַיֵּאמְרוּ בְּתִפְלוֹת וּבְקִשׁוֹת - בְּדוֹאֵי סוּף כֵּל סוּף יִעֲנֶה הַשָּׁם: יִתְבָּרַךְ, בְּאֵמַת בְּדוֹאֵי בְּלִי סִפְקָה, וְכִּי תִזְקַן וַיֵּאמְרוּ."

ליוצרי אורה

אפשר להבין מדוע התיאטרון זקוק לבית מדרש, אבל למה בית המדרש זקוק לתיאטרון? < **הרב יהושע וידר** עשה את כל הדרך מבית המדרש הקלאסי אל עולם האמנות והוא מכווין ומעמיק תהליכי יצירה מתוך מבט של תורה < **היוצר אופיר נהרי** עשה את כל הדרך מבתי הספר למשחק ומבמות התיאטרון אל בית המדרש, ויחד עם השינויים האישיים הוא גם חולל שינויים אמנותיים < **המפגש** ביניהם מוליד כעת מיזם חדש ולקראתו התיישבנו לשיחה

מאיר נחשון

מוצאי שבת בחצר ירושלמית, מחלון סמוך עולים קולותיהם של משפחה חסידיה שמזמרת ניגונים לכבודו של אליהו. אם אדם זר היה עובר פה, ודאי היה מניח ששני הגברים היושבים לשולחן עם הזקנים והציציות והספרים, ודאי לומדים תורה. פחות סביר שינחש שהם עסוקים בבניית קונפליקט דרמטי לבמה. והאמת היא, שהשניים באותה נשימה לומדים תורה ועוסקים בתיאטרון. ההערכה ההדדית שעוברת ביניהם - הרב יהושע וידר והיוצר אופיר נהרי - לא מסתירה את קשר הרב-תלמיד. להצליח למצוא זמן משותף היה כמעט נס בפני עצמו, שכן הרב לומד ומלמד תורה בלמעלה מעשר מסגרות שונות, ונהרי עסוק בהכנות אחרונות לחתונתו המתקרבת.

קירות ביתו של הרב מלאים ספרי קודש למלוא העין, עולם של תיאטרון-במה-דמויות נראה די תלוש על הרקע הזה. רק שיחה תגלה כי הוא מכיר מקרוב את עולם היצירה, ובעיקר את תהליכי הנפש של היוצר. דרכו של הרב יהושע וידר (51) נקשרה בעולם התיאטרון כאשר החל ללמד באולפנה בה התבקש ללוות רוחנית את מגמת התיאטרון. עם התהליך, הרב למד קורסים עיוניים בתיאטרון כדי להעמיק את עולם הידע שלו, ולתת מענה מקיף לתלמידות. מאז הרב מלמד - בנוסף לשיבות ומדרשות שונות - גם בכמה וכמה מסגרות העוסקות ביצירה יהודית, ומלווה יוצרים ויוצרות שיצאו לדרךם. "תהליכי הנפש שעוברים ביצירה הם משמעותיים", אומר הרב, שרואה ביצירה עבודה רוחנית, "כך למשל הסברתי לתלמידות שהעבודה על מונולוג והכניסה לדמות - זו גם ההזדמנות להיפרד מהמחסומים המעכבים את הדמות. לצאת ממנה ולתקן זאת בפנים". שחקן שמגלם דמות מלאת פחדים או עמוסת גאווה - עם סיום ההופעה והפרידה מהדמות, יכול לרכב על ההזדמנות ולהיפרד מהתכונות השליליות שבה.

אופיר נהרי (38) עבר מסע רב-תהפוכות ורב-קילומטראז' בעולם התיאטרון. הוא גדל כילד בערוגת הצינונות הדתית בפתח תקווה. "נמשכתי לתיאטרון מגיל צעיר. הייתי מקליט תסכיתים עם סאונד-אפקט שיצרתי בפה, שומע את ההקלטה ורואה אם זה משכנע". המפגש הבא עם עולם היצירה היה בשירות בלהקת הרבנות הצבאית. "שם

הרגשתי שההופעה מתמקדת בנראות ולא בתוכן. אבל כשנוכחתי שהמילים ששרנו בטקסים מיוחדים כמו לאמהות שכולות או ימי זיכרון הן משמעותיות לקהל - הבנתי שאני רוצה להעמיק ביכולת שלי לבטא תוכן".

עם סיום השירות הצבאי פנה נהרי ללימודי משחק בבית ספר פרטי בגבעתיים. הפרק הזה בחייו כלל תחנות רבות, אחת מהן היתה פרויקט לאיתור שחקנים מבטיחים, בו נבחר נהרי למקום הראשון ושם נפל אסימון חשוב: "הייתי מוקף באנשים שחיפשו את עולם הזוהר, והבנתי שאני לא רוצה להיות שם, אלא בעולם האמנות, התהליך והיצירה עצמה. באופי שלי אני בכלל ביישן ומופנם", הוא מסביר את הפער בין הביישנות לחשיפה על במה, "ככל שאני מתעמק בתוכן שאני מגיש לקהל - מצטמצם הפער ואני לא נפגע, אבל ככל שאני יותר עסוק בחוץ כדי להרשים - אני יכול ללכת לאיבוד. הבנתי שאני פחות מחפש מה יחשבו ומה יגידו". ההבנה הזו הביאה אותו לסטודיו

בתוכן, מורים ותלמידים כאחד חיפשו את העומק.

"ולפעמים זה דווקא מסוכן" מחייך הרב וידר, "עומק הנפש עלול להסתיר את עומק הנשמה, כי זה כל-כך מרגש ומביא לתחושת רוויה, כך שזה מסתיר את העיקר. במקום להיות שער לגילוי הנשמה, עומק הנפש משמש תחליף".

בשלב הזה מסתובב נהרי בעולם ומחפש משמעות. הוא התרחק מהעולם הדתי בו גדל אבל לא נפרד ממנו. לאורך הדרך הוא הקפיד לשמור שבת, להתפלל וגם לשמור מרחק מחומרים פרובוקטיביים. "לאורך הלימודים ואחריהם בלעתי כל ספר על מחזאות ישראלית, צרפתית, גרמנית, יפנית, רוסית... רציתי להכיר כמה שיותר כלים ויותר סגנונות. הייתי תלמיד מאד טוטאלי. בלימודים כילד לא באמת התפתחתי, ננעלתי, וכאן בלימודי המשחק נפתחה לי דלת לתכנים בתוכי שלא הכרתי". הרב וידר מאזין ומדייק: "כי בית ספר למשחק דורש ממך להיות ולא לדעת".

הרב וידר: "עומק הנפש עלול להסתיר את עומק הנשמה, כי המשחק והמרחב הנפשי כל-כך מרגשים ומביאים לתחושת רוויה, כך שבמקום להיות שער לגילוי הנשמה הם עלולים להתייצב כתחליף".

חשוף מדי

עם סיום הלימודים, נהרי עמד בפני בחירה בין כניסה לעבודה כשחקן בתיאטרון רפרטוארי, ובין יציאה לדרך עצמאית.

למשחק ניסן נתיב בתל-אביב לשלוש שנות לימוד אינטנסיביות מבוקר עד לילה, לעסוק בעולמות הנפש. "המסלול שם לא היה קשור לעולם תורני או רוחני", אבל הוא מעיד שכל היצירה התמקדה שם

קרדיט: הדר לוי

"בעבודה בתיאטרון ממוסד אין באמת חופש יצירה, הוא מאד שואב, ואתה כלי משחק שנדרש לבצע. ידעתי שאם לא אצור בעצמי עכשיו - זה כבר לא יהיה". הוא בחר לקחת סיכון ולצאת לשנתיים של התבודדות, עם המחיר הכלכלי והחברתי שיש בכך. "תלמיד שיוצא מהסטודיו הוא 'חס', ומחפשים את הבוגרים. תחכה שנה - זמנך עבר, כבר יש בוגרים אחרים. העדפתי להישאר חם עם עצמי. ואז כתבתי את היצירה 'אפאחדבשומקום', שבתוכי אני יודע שכולה עוסקת בדרך שלי לתשובה".

בשנים האלו נהרי התגורר בדימונה ויצר ב'מעבדתרבות' שבצ'ר, גוף שמהווה חממה ליצירה מקומית. במסגרת המעבדה הוא עבד כמלחין ושחקן וקיבל מרחב יצירה. "ואז התחלתי ללמד. וזה שלב מעניין שקרה לי. לימדתי בארץ ובחול" בבתי ספר שונים למשחק. הבנתי שאני זקוק ללמד בדרך משלי, ומה שאני בעיקר רוצה לעשות זה לגעת ברצון של התלמיד, ודרכו להגיע לרצון של הדמות, לפעולות שלה. מדי פעם, כשהייתי מחזיר שחקן לעולם שלו - הוא היה פוגש את הסצנה דרך החיים שלו. המשחק היה מקבל תוקף אחר ומשמעות". כך נהרי פיתח צורת עבודה אחרת ממה שלמד. "לא משחקים מתבניות מובנות, אלא מתהליך שמתחיל בנפש של התלמיד שמולי. על הבמה הנפש חשופה, וכאן התחלתי להרגיש חוסר נוחות בעבודה משותפת של בנים ובנות, למרות שלא הייתי מקפיד על מצוות והתהלכתי ללא כיפה. ובכל זאת הרגשתי שזה מדי חשוף להפגיש גבר ואשה על הבמה בצורה כזאת, ראיתי כמה זה יוצר אינטימיות".

הרב מסכים עם נהרי: "כי באמת יש פה זיוף. להכניס לבמה גבר ואשה שאין ביניהם קשר אמיתי ולייצר באופן של 'כאילו' משהו מאד פנימי, זה זיוף". על רקע הסערה הציבורית לאחרונה סביב מרחבים נפרדים ומעורבים, ומשמעות של הפרדה כדבר מכבד או לכאורה מזולזל - הדברים הנאמרים כאן סביב השולחן מעניקים זווית חדשה, ממבט של שחקן שאז הרגיש נטול מחוייבות להלכה.

"אביתר, אני רוצה ללמוד איתך"

לאורך כל שנות היצירה שלו, חיפש נהרי חיבור פנימי. "בדימונה למדתי חברותא קבועה עם הרב אורן בן דוד במשך חמש שנים. חיפשתי את התורה כל הזמן, הייתי מאד איטי בתשובה. לא היה אז האינטרנט שמפוצץ בשיעורי תורה".

המפנה המשמעותי הגיע בערב אחד: "הלכתי להופעה של אביתר בנאי. מוזיקאי שאני מאד מעריך. אחרי ההופעה באתי אליו בהתרגשות עצומה - באתי לספר לו על עצמי, על הרקע שלי, רציתי לפנות

אליו כאמן, אבל עם כל ההתרגשות כל מה שיצא לי מהפה היה - 'אני יכול ללמוד איתך תורה? אני נורא רוצה ללמוד איתך'. הוא לא הבין למה אני כל כך בהיסטריה. בצורה הכי רגועה הוא אמר לי - 'כן, בטח, מחר בבוקר'. חשבתי שאני לא מבין מה הוא אומר. הוא תפס אותי וחזר על הדברים, ולמחרת בבוקר מצאתי את עצמי יושב איתו בכולל ואנחנו לומדים יחד. ככה נסעתי מדי יום מיפו לירושלים ולמדנו במשך חצי שנה. בזכותו ועם התהליך שעברתי, התגבש בי באותה שנה הרעיון שאני רוצה לפתוח תיאטרון תורני. אביתר תמך ברעיון, וקיבלתי ממנו

שמשוה יקרה, וכרטיס הטיסה מוכן". באין ברירה נהרי מצא את עצמו בחו"ל, קורא את הטקסט ומצטמרר, "אני תוהה איך לפוצץ חזרה שלמה של תיאטרון מקצועי כי אני לא מסוגל לשחק. התפלתי בלי סוף. כל יום". התפילות נענו והבימאי החלף במפתיע בבימאית חדשה ששינתה את כל המחזה ויצרה עיבוד חדש. "התפקיד שלי הפך לילד שמחפש את אהבת אמו. בשבילי זה היה אדם מול בוראו. הסיפור עזר לי להבין כמה אני שלם עם הרצון לצאת מהתיאטרון הקיים וליצור בעצמי".

אופיר נהרי: "הם התיישבו באולם, ונורא פחדתי, פחד זו המילה. פתאום, לראשונה בתהליך של 'שמיימיים', הרגשתי יראת שמייים. יש כאן נוכחות שאני לא רוצה לפגוע בה, לא רציתי שמה שיצרת יתפרש כזלזול".

את ההזדמנות לראות איך התורה והיצירה שלובות, זה היה מאוד פשוט איתו - לדבר על תורה ואמנות. נפעמתי שהחיבור הזה קיים".

ברגע הזה נהרי נקלע לצומת דרכים, הוא היה חתום על חוזה להפקה בחו"ל, וכש'למדתי עם אביתר, הבנתי שאני לא רוצה בזה. התאריך הגיע, ומה אני עושה? הסתבר שזה מחזה יווני מלא פרובוקטיביות ואני מלוהק לתפקיד של אל היין וההוללות. התפללתי

מאף אחד בשום מקום -

לישנו בוודאי

עוד לפני שאופיר פגש את הרב וידר, הוא מעיד שהוא פגש בו בתפילותיו. "התפללתי לפגוש דמות רוחנית שתבין את עולם היצירה ואת תהליך הנפש של אמן. הייתי זקוק להבנה עמוקה".

הרב וידר מהנהן: "וזה לא בקשה של פינוק -

זוהי זעקה לעזרה

אמא יש רק אחת

בדיוק כמו לכם גם לי יש רק אמא אחת והיא כל עולמי, הלב הפועם של משפחתינו, הנפש הנדיבה והטובה ביותר שתוכל לדמיין. אמי בת 55, נשואה, אם לשלושה וסבתא לחמישה.

אמא שלי הגיבורה חולה במחלת כליות סופנית.

מזה 5 שנים הגיבורה שלי עוברת טיפולי דיאליזה קשים ומתישים בהם מסננים את הדם מגופה - תהליך קשה ומתיש.

לאחרונה חלה החמרה במצבה הרפואי והיא חייבת לעבור בדחיפות

השתלה כליה לצורך הצלת חייה.

המחלה של אמי תורשתית ולכן אף אחד מאיתנו לא נמצא מתאים לתרומה. חמישה מלאכים מלאי אהבת חינום שביקשו לעזור ולתרום עבורה כליה נמצאו כלא מתאימים והלב של כולנו ממשיך להשבר ולהתרוסק למליון רסיסים פעם אחר פעם.

אני מפרסמת את זה ובוחרת להאמין בכוחה העצום של אמונה ובטוב ליבם האינסופי של אנשים שייטכן ונפלה בחלקם הזכות הגדולה ביותר שקיימת - להציל חיי אדם.

אני זועקת ומתחננת לעזרתכם - אנא עזרו לנו למצוא תורם/ת מתאים/ה ולהציל את חייה של אמי, אנו מחפשים תורמי כליה עם סוג דם O (לא משנה פלוס או מינוס).

"כל המציל נפש אחת כאילו הציל עולם ומלואו"

אז בבקשת תחינה אנא שתפו סיפור זה
כמה שאפשר ואם מישהו מוכן ומעוניין לתרום
אנו צרו קשר בנייד: 053-3395336
או במייל: kerenm@teleall.co.il

רק ליכוד גדול

ימנע ממשלת שמאל

מחל

הליכוד
בראשות נתניהו

שמישהו יבין אותי... זו גם בקשת התורה. כמו שרב שעוסק בענייני כשרות צריך להבין כל פרט ופרט במרכיבי המזון, כך כדי להדריך בתחום האמנות - צריך להבין מה עובר היוצר ומה התהליך דורש. וההבנה הזו לא מזיזה מההלכה ולו כקוצו של יו"ד". המפגש ביניהם בפועל קרה כשנהרי שמע באקראי כמה שיעורים של הרב וידר בראש יהודי בתל-אביב, "נהניתי לשמוע את הדיוק של הרב שלימד את תורת הרב קוק, את העושר שהוא הביא. אבל לא ידעתי מה הרקע שלו". באחת השבתות בראש יהודי סיפר נהרי לישראל זעירא על המחזה החדש שהוא כותב - 'שמימיים', וזעירא המליץ לו לפנות לרב וידר. "אמרתי שבשמחה, אבל לא הבנתי - זה מחזה מאוד מודרני, זה מחול ומשחק, זה יהיה מתאים? וכך שמעתי לראשונה שהרב וידר עוסק באמנות".

תורני. וכל הזמן תהיתי אם הצלחתי לתרגם את כל העומק שלמדנו יחד - הרי על הבמה הכל חומר, וגוף, וגרוטסקי, איך הוא יאכל את זה?"

הנה זה בא...

נהרי חוזר לאותה חזרה מכוונת: "הם התיישבו באולם, ונורא פחדתי, פחד זו המילה. פתאום, לראשונה בתהליך של 'שמימיים', הרגשתי יראת שמיים. יש כאן נוכחות שאני לא רוצה לפגוע בה, לא רציתי שמה שיצרתי יתפרש כזלזול. הרב הוא האדם הדתי הראשון שיכולתי לבקש ממנו אישור, 'הכשר' שעבדתי נכון. וכל החזרה אני רואה את הרב כותב וכותב בלי סוף שורות קטנות. תפסתי את הראש ואמרתי - מה עשיתי, אני לא יוצא מפה הלילה עם כל מה שהרב הולך לשאול אותי, ומה אני אענה לו, ושאלות בהלכה... אני לא יודע כלום."

"בסיום החזרה אנשי המקצוע מאוד נהנו ופרגנו, אמרתי להם 'כן-כן' ורק תפסתי את תשעת השחקנים ואמרתי להם 'בואו נרד למטה לרב'. היה לי חשוב שהם ישמעו אותו". השחקנים היו חבורה של תשעה גברים, רובם המוחלט לא שומרי תורה ומצוות, מה שלא מנע מנהרי לחבר אותם לממד העומק של היצירה. "כל השיחות שלי איתם היו על בסיס מה שלמדתי עם הרב ועם עצמי. אנחנו מתיישבים עם הרב, הרב מניח את הדפים לידו ואני חושש - הנה זה מגיע. הוא דיבר בעל פה, וברצף הדברים המרגשים שהוא אומר - לא ידעתי איך לגשום באותם רגעים. הוא דיבר על מה שהוא הרגיש ועבר - את כל החוויה הרוחנית שהוא חווה. הוא דיבר גם על עצם הבשורה שבמחזה. השחקנים התרגשו לשמוע, הם ציפו לישות רבנית מחמירה שתאמר דברים

עד שלב החזרות, לקראת הופעת הבכורה בפסטיבל עכו. "הזמנתי את הרב ואשתי לחזרה רשמית בחיל ורעדה. בתקופה הזו כבר הייתי צמוק בהתחזקות שלי. כל המחזה הזה הוא חלק מהרצון שלי ליצור תיאטרון

השניים נפגשו, ונהרי הופתע לראות את הרב וידר מוכן עם דפי מקורות שהוא אסף על נושא המחזה - מניין, ומשמעות החיפוש אחרי העשירי - והם צללו לעומק הדברים. הם המשיכו להיפגש

רְבוּתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֵת קְטֹרֶת הַסַּפִּים

מִלֵּא מִלְּאֵי אֵילָנֵי הַיַּדְבָּר

אֵילָנֵי הַיַּדְבָּר מִלֵּא מִלְּאֵי אֵילָנֵי הַיַּדְבָּר

קִדְנַת יְרִיחַ וְרוּחַ לִימוּד מֵרֵתֶק וּמַעֲמִיק עַל סְגוּלוֹתֶיהָ וְכוּחָהּ שֶׁל פִּרְשַׁת הַקְּטוּרֶת

על פי פרושו הנפלא של הספר "מזבח הזהב"	ערבי נשים אולפנות ארועי תוכן	חוויה רב חושית בשמים וריחות קסומים
---------------------------------------	------------------------------	------------------------------------

058-5878488
צופיה

ירושלים
כ"ה אלול 25.9

ג. שמואל
ז' תשרי 6.10

ליצירה. אצל אופיר החזרה לאיזון היתה הרבה יותר מהירה, תוך כמה חודשים". ונהרי מוסיף: "ואם הייתי בא לרב שלי במכון מאיר עם הרצון הזה, הוא היה מיישר אותי מיד - מההבנה שאם אדם קיבל כישרון ומתנת שמיים - יש לו אחריות ליישם אותה", "ואין לו הפריבילגיה שלא ליישם אותה", משלים הרב, "קיבלת את זה לצורך הרבים. כמו אותו עשיר שישב בפורים בבית הכנסת ולמד, אמר לו הרב: 'עניים מחפשים אותך בבית עכשיו! אתה כמו עריק בזמן קרב, שהולך להתנדב ביחידה מובחרת אחרת, אבל חסר ביחידה שלו'".

עם האיזון תהה נהרי לאן הוא ייקח את הרעיון. "ומה אני יכול לעשות בינתיים, אני לא יכול לשבת בחיבוק ידיים ולחכות שמשוה יקרה. ניסיתי להתקדם לבד עם החלום שלי אבל הייתי לבד, והרגשתי שאני זקוק למסגרת ומעטפת. פניתי לכל מיני גורמים ונעניתי בשלילה".

שליש גן העדן שמור לרב יהושע וידר. מזה כאחת עשרה שנים הרב מלווה את תיאטרון 'לחישה' - תיאטרון נשי יוצר ובית ספר למשחק לנשים ונערות. תיאטרון לחישה נחשב כחלוץ במגזר הנשי-דתי, ורחלי מושקוביץ, מנכ"לית לחישה, אף זכתה בשנה החולפת בפרס שר החינוך לתרבות יהודית בתחום התיאטרון.

"זכיתי ללוות את תיאטרון לחישה מיום היווסדו", מספר הרב, "להיות שותף בתהליכי יצירה שנעשו בו, וגם לראות את ההנהלה עומדת בניסיונות קשים של ויתור

ובמקביל הוא חולם לממש הקמת תיאטרון תורני. בהופעות הראשונות של 'שמיימים' נהרי כבר היה עטור כיפה וציציות, "ועם החלטה ברורה שאני רוצה ללמוד בישיבה, וזה גם הביא אותי לעזוב את כל המסגרות המעורבות בהן לימדתי תיאטרון". במשפט הקצר הזה מקופלות כמה משרות נכבדות בבתי ספר למשחק בארץ ובעולם. הרב רואה בצעד הזה מסירות נפש, "הרי יש המון מורים שמחפשים ללמד, ולאופיר היה מקום בטוח".

"עזבתי את הדירה ביפו, עזבתי עולם מאד נוח ומאפשר כביכול, עברתי לירושלים למכון מאיר, לדירת שותפים שאף אחד בה לא מתעסק באמנות", הוא מחייך. הרב ליווה את נהרי מרחוק, ובכל זאת היה מעורה: "בשנה הזו הנוכחות של אופיר בבית המדרש הייתה מלאה, מבוקר עד ליל באותה התמדה ויסודיות. התורה היא עבורו לא קישוט, אלא רצון שהחיים יטבלו לגמרי בקודש".

ואז הגיעו מחשבות הפרידה. נהרי נושם עמוק: "חשבתי שאולי לא צריך לעשות שום תיאטרון, לעזוב הכל, ולתמיד ולשקוע רק בתורה. אם התורה אמת, אז מה צריך יותר מזה? רק לשקוע כל-כולי בזה. אולי כי רציתי להיות טוטאלי במעבר, וגם רציתי להישען על משוה, כי בעצם עזבתי הכל, ולא היו לי עוד התעסקויות".

הרב: "יש אמנים שחזרו בתשובה ושקעו בעולם התורה כמה שנים ארוכות מלאות תסכולים מהיצירה הנחנקת, עד שהם חזרו

יבשים שיתייחסו לדת, ופתאום שמעו אמון מדבר. פתאום ראו איזה עושר עצום יש בדמות רבנית, וזה היה יותר מכל מפגש שהייתי מארגן להם עם בימאי חיצוני".

הרב: "גם אני התרגשתי. מבחינתי זו התגשמות חלום - לראות יצירה שמתחילה ממקום מאוד רוחני, של בקשה אמיתית לקרבת ה'. לא רק כאדם פרטי שמחפש קשר רוחני 'שמישהו יזרוק לי סוכריות מלמעלה כדי שיהיה לי טוב', אלא קרבת ה' בממד כולל. זה בעצם הסוף של המחזה - איפה האמת נמצאת ואיך אני מגיע אליה, לא לצפות שהיא תבוא אלי. ההתרגשות היתה לראות משוה שהורתו בקודש לגמרי, והוא מתממש בכלים מקצועיים באמת. הרב קוק כותב שהתווך בין העולם המעשי נטו לעולם הרוחני נטו - ההיווצרות של המרחב האמנותי והנפשי הזה - זה חלק מהגאולה, הכנה לתורתו של משיח. מבחינתי זו היתה בשורה כזו טובה שהיצירה הזו זכתה בשלושה פרסים מתוך תשעה בפסטיבל עכו האחרון, לא רק בגלל ההישג של אופיר, אלא בגלל שיצירה כזו רוחנית מתקבלת".

מחשבות פרידה

נהרי הניח את ליבו ביצירה על מרכיביה - בכתיבה, בבימוי, במוזיקה ובכוריאוגרפיה, ואת כל מסע הנפש ומשא הנפש. אגב, בשורות הצפופות שהרב כתב, הוא התייחס לכל פרט שהיה על הבמה, לא להחמיץ דבר כשהוא יתייחס למה שהיה. לפני כשנה החל נהרי ללמוד במכון מאיר,

הדתיים הכי נורמלים בלשם נמצאים בכלל ברחלים*

הר נביר - רחלים

*3864

מכון משיבת נפש
שמח להזמין את ציבור הנשים לכנס הרביעי בנושא

יום ראשון
הקרוב!

ש.נ.פ.י
נ.פ.נ.ש.י

דנית מסודין לעיצוב

ח' אלול | 8.9 למניינם | היכל שלמה | ירושלים

תחילת שיעורים: 17:30

התכנסות: 17:00

הרב שמואל אליהו
דברי ברכה וסיכום

רוחמה
בן יוסף

ר' הראל
חצרוני

הרב דניאל
סטבסקי

הרבנית ימימה
מזרחי

לא תתאפשר כניסת תינוקות לאולם

מחיר: 50 ₪ | כיבוד קל

יריד מכירות ענק לקראת החגים

לדכיתחב כרסוים

הרשמה בקישור או בטלפון <http://bit.ly/KenesMeshivat>

מלי 050-7389759 | מיכל 054-6824700 | מוריה 052-6980522

על השתתפות בפסטיבלים, כדי לא להציג אפילו קטע קצר בפני ועדה שהשתתפו בה גם גברים. ברור לי שזה תיאטרון שגם כוונתו וגם עשייתו בפועל הם לשם שמיים, מבלי להתפשר על המקצועיות והאיכות של התוצרים. כששמעתי מאופיר על התכניות שלו לעסוק בעבודה תיאטרונית שנובעת מתוך תורה, זה היה נשמע תואם ומקביל מבחינת האג'נדה הרוחנית".

אתה יצרת

מכאן הדרך לטלפון היתה קצרה. "בצהרי היום אני נוהגת על כביש חווארה" מספרת מושקוביץ, "על צג הסולרי אופיר נהרי, שואל אם אפשר לשתף בחלום שלו. הכרתי את אופיר מצפייה ביצירות שלו, וממה שהרב וידר סיפר לי אודותיו. כל עוד היתה לי קליטה שמחתי להקשיב, לחלומות תמיד יש לי זמן. אופיר שיתף שיש לו חלום יקר להקים תיאטרון תורני לגברים, שינבע מתוך תורה. הקשבתי בסקרנות".

רגע, מה שמייחד את תיאטרון לחישה זה היותו תיאטרון נשי, איפה החיבור?

"נכון, נענית מושקוביץ, "כל המהות שלנו היא יצירה נשית - החומרים, היוצרות, הקהל. אבל יותר משהנשיות היא המרכז, עיקר הלב הפועם שלנו מונח ברצון ליצור לכבוד ה'. יצירה שתהיה לשם שמיים, מתוך מחוייבות עמוקה להלכה, ולכן ידענו שאם נרצה להביא את הקול הזה למעגלים רחבים בעם ישראל - זה יקרה כשחקנים גברים יביאו לבמה את האמירות והבשורה של לחישה, ויתאפשר לכולם לטעום ממנה. זה היה מונח על השולחן, בשנים האחרונות קיבלנו מדי קיץ פנייה מגברים ששאלו לגבי בית הספר שלנו למשחק באריאל - מה איתנו, אולי תפתחו מסלול גברים? שקלנו - שני שח"ם מנהלת ביה"ס למשחק ואני - והחלטנו מדי שנה שנתמקד בינתיים בשדה הנשי שלנו. כשאופיר הגיע עם החלום, זה הונח על קרקע פורייה ובשלה". בתיאטרון לחישה הוחלט לתת בית לחלום של נהרי - "כשזה בעצם מקביל ומשותף ללב החלום שלנו", מסבירה מושקוביץ. "תיאטרון לחישה ממשיך לפעול כתיאטרון נשי כמו שהיה, וכעת זכינו באשכול נוסף בירושלים, לגברים".

כך הוקם 'אתה יצרת' - בית מדרש יוצר תיאטרון, עבור גברים. "את הרעיון של אתה יצרת אנחנו צריכים להסביר פעמיים" מחייך הרב וידר - "גם למי שרוצה להבין למה צריך תיאטרון בבית מדרש, וגם למי שתוהה מה צריך בית מדרש בתיאטרון - כי לכאורה תיאטרון זה הצגה, ובית מדרש זה אמת".

אז מה באמת הרעיון?

"לימוד התורה מנביע יצירה אחרת" מסבירים הרב ונהרי. "הרעיון הוא לא ללמוד מדרש כדי להמחזי אותו, ולא לנסות

לתרגם את התורה כדי להכניס אותה לתוך היצירה. התורה היא לא השראה חיצונית, היא הקרקע בתוכה טמונים זרעים שיצמחו אחר כך בצורת אמנות. ובחיבור הזה התורה מרויחה כי היא מופיעה כראוי - תורת חיים, והיצירה מרויחה כי היא לא מבטאת רק תוכן נפשי של היוצר אלא בעיקר כי היא חלק מהאור האלוקי שבעולם. זה חיבור שיוצר אור מיוחד, חדש. החידוש זה חיבור פשוט ואמיתי". בפועל - כל מפגש יפתח בלימוד תורה משותף, ומתוכו תנבע המשך העבודה בסטודיו על הבמה.

נהרי: "כשאדם שרוי רק באמנות - הוא מנסה לשחק מהכלים המקצועיים וזה מה שמעסיק אותו. ובאתה יצרת - הרעיון הוא שאנשים שמחוברים לתורה, שזה העולם שלהם, ובתוכם יש תשוקה ליצור - יקבלו נתיב להבעת החיבור הזה. התורה שבה הוא שרוי תוכל להאיר את האמנות שבתוכו ממקום אחר, וזה מאד מרגש אותי".

שניהם מסכימים שתיאטרון תורני מחייב יותר גם מבחינה מקצועית, והדרישה האמנותית צריכה להיות מחמירה יותר, אחרת, הם אומרים, זה חילול ה'. "בכלל יש תפיסה שגויה ששמירת הלכה מכבה את הלב", אומר נהרי, "שכיסוי ראש ובגדים צנועים הם מצמצמים. היום אני יודע כמה חופש זה נתון, כמה ביטחון וחירות. והרב נתן לי כוח ליצירות הבאות שלי, יש לי חופש וביטחון בתוך האמנות. זו לא מגבלה, אלא יציבות הקרקע".

כשנושא הגבולות עולה, הרב מחדד נקודה: "יש גבולות ומגבלות. מגבלה זה משהו חיצוני וחוסם, כמו מגבלת מנוע של הרכב. אבל גבול זה משהו טבעי שמאפשר למהות להיות. התורה משרטטת ומשקפת לנו מה הגבולות הטבעיים והנכונים לנו".

אפשר למצוא יצירות תורניות לבמה,

מה בעיני הרב חידוש?

"האמת היא שזה כמעט לא קיים", הרב מסתייג, "זה שדה חדש, ולכן כל צבע חדש זה צבע יסוד". הוא מייחל לשפע יצירות תורניות

"אבל אנחנו עוד לא שם. הנישה הזו מאוד יקרה ומאוד נדירה. יש ביטוי של הגר"א - 'ככל שהפתילה יותר עבה יש יותר אור'. עוד מסגרת שתיפתח, עוד יצירה - זו ברכה גדולה. הליואי ויקומו עוד עשר כאלה". הרב אכן מלווה יוצרים במדיות נוספות, כמו מוזיקה ומחול, והוא מלווה רוחנית פורמט דומה בבית מדרש יוצר לאמנות פלסטית בשם "טוב ויפה" של האמן והמעצב נחמיה בועז. הרב וידר רואה את העיסוק ביצירה בכל מדיה ותחום שהוא לכתחילה. לא ממבט של מזעור נזקים ובדיעבד - אם יש כבר שיגעונות כאלה, שלפחות יצא עם הכשר - אלא לכתחילה גמור, בהערכה אמיתית ליצירה.

החזון המשותף שעולה פה על השולחן הוא המשך יצירות תורניות שמביאות אמנות גבוהה, ויביעו שפה עתיקה-חדשה בכלים מלוטשים. כי נראה שכלים וטכניקות קלאסיות כבר לא מסקרנות את נהרי, שיוצר ממקום חדשני שנובע מבפנים. ימים יגידו מה יצמח מכאן.

כתוב שעתידין קרקסאות להפוך לבתי מדרשות. לפי הפשט, אמפי קיסריה יהיה מקום לשיעורי תורה המוניים. אבל בעומק אפשר לומר שאולמות התיאטרון על התיאטרון שבהם - יהיו בית מדרש חי דרך התיאטרון שיוצג בהם. בתפילה שכך תופיע תורה בעולם, לכבודך יוצר הכל, בעולם שאתה יצרת. ■

רב מכר

ארחות אהרן
אור ועבודת המועדים

לימי הרחמים והסליחות ומועדי האיתנים
חודשי אלול ותשרי

מכור שיחות קודש המעוררים את הלבבות מאז אורבן של ישראל

כ"ק מורן אדמו"ר
מפינסק קארלין זיע"א

ספר יסוד ללימוד אופן עבודת ה' ביהא האיתנים על פי תורת החסידות
בירושלם תש"פ (תש"פ) סדר וסודו לוי נעים | מאת: מאיר אהרן נעים

הספר
שיעור ויבטור את לבך
ולבב בן באור ועבודת
הימים הקדושים.

• שילוח אותך בחודש
נאמנה על כל פי"ט
העבודת שבת.

הצטרף לאליפי המעגלים
את נשם בלימוד קבוע
בספר קדוש זה.

להשיג בחנויות הספרים - להזמנות עד הבית, מכון מטה אהרן טל. 05271-41446

מכון אבולעפיה ע.ר.

מכון אבולעפיה, מרכז ללימודי פסיכותרפיה אינטגרטיבית יהודית שמח להזמינכם ליום עיון בנושא:

'לדבר בין השורות'

על התקשורת האינטימית והבלתי מדוברת, והחלטה למרכז החיים.

24.9 כ"ד אלול

מרכז חיבה

הרצוג 75, ירושלים

לפרטים והרשמה:

0733939818

הנחה בסך 1000 ש"ח לנרשמים לתוכנית הלימודים!
תוכנית הלימודים מוכרת ע"י היחידה ללימודי המשך מטעם אוניברסיטת חיפה ולגמול השתלמות.

הרצאות וסדנאות

חוייתיות בנושא התקשורת.

15:00	התכנסות ודברי פתיחה
15:30	הרב אייל ורד מה עוזר לי להיות נוכח ונאהב?
16:00	שושנה היימן מודל התפתחותי מבוסס התקשורת בין הורים לילדים
16:30	סדנאות נפרדות לגברים ונשים: דני נבו יסודות התקשורת המקרבת-כוחה של שליחה אורית לייזרסון קדרי מעגל ההסכמה- על רצונות וגבולות בתקשורת הזוגית
הפסקה	
17:30	ד"ר מיכאל אבולעפיה תקשורת על סף היש
18:00	אורלי לב חן קשר עין וריפוי
18:30	אבי הר טוב טרמומטר וטרמוסט במערכות היחסים שלנו
19:00	ד"ר אמיר שוורץ התקשורת-גורם מאיץ או גורם מעכב באובדנות?

הפסקה והרשמה לתוכנית הלימודים

20:00-21:00 תקשורת יצירתית-
סדנת פסיכודרמה עם **יוחאי וורצמן**, מטפל בפסיכודרמה

ישיבה נפרדת במקום!

נשמח לראותכם!

מכון אבולעפיה' machon.aboulafia@gmail.com

עלות הרשמה מוקדמת:
80 ש"ח יחיד,
140 ש"ח כרטיס זוגי
תשלום במקום: 100 ש"ח

באמת פוחדים מהדתה?

אהרן חברוני

את פתאום נחשפת לשאלות שאף אחד בסביבתך לא שואל ואת בעצם לגמרי לבד...

"תמיד אמרו לי שיש לי אומץ, אבל באותה תקופה היה לי איזה אקסטרה-אומץ שהקדוש ברוך הוא נתן לי. כך היה גם בהמשך, כשאחרי חודשים ספורים של היכרות עם בעלי הודעתי שאני מתחנתת וכמובן קיבלתי פרצופים..." חשוב לאלה להדגיש שהחופש לבחור הוא הנקודה החשובה ביותר בתהליך התשובה. מעין משא ומתן שאדם מנהל עם עצמו, שדורש כוח רצון חזק כדי להכריע בסוף. מצב הביניים הזה הוא התקופה הקשה ביותר בתשובה. עדיין לא דתי אבל גם לא ממש חילוני. "בשנים הראשונות מאוד התנדננתי - כן הלכתי צנוע ולא הלכתי צנוע, כן שמרתי שבת ולא שמרתי שבת. היו לי אז הרבה מריבות בבית, מאוד פחדו שאלך למקום 'חרדי חשוך' כפי שמוצג בתקשורת, אבל ברגע שהכרעתי - כולם פשוט קיבלו את זה וזה היה מופלא".

לפתח תודעה של שליחות

אלה ובעלה, בוגר מכינת עלי ויחידת דובדבן, הם הורים לילד קטן, אבל כבר עכשיו הם חושבים על הדרך הנכונה לחינוכו. היא רואה את החילון שבני נוער רבים עוברים ומקנן בתוכה חשש שחלילה לא יעמוד לילדיהם הכוח לבחור נכון. "אני יודעת שבני נוער שלא מכירים את העולם שבחוץ, רואים את האורות הנוצצים ואת החיכוכים והצחוקים ובטוחים שיש שם משהו, אבל זה לא באמת נכון. זה יכול להיות באמת מהנה לאיזו תקופה כי זה משהו לא מוכר, אבל בסוף - אין לזה משמעות. זה לא משהו שהולך איתך הלאה".

קלינגל חושבת שהדרך הנכונה ביותר היא לגדול במקום שיש בו דתיים וחילוניים. "אני יודעת שהרבה חוזרים בתשובה מחפשים מקום סטרילי. אבל אני חושבת שאי אפשר להתעלם מחלק גדול מהעם שלנו שהוא חילוני. ואם ילדים גדלים לתודעה של שליחות, להבנה שההורים שלהם מקרבים אנשים אחרים, הם לא ירגישו את היהדות כמשהו שעוצר אותם. בראש יהודי פגשתי את צורת החיים הזו של אנשים מאירי פנים ומלאי אהבה שחיים לגמרי עם אחיהם הלא דתיים. בעיניי זה המודל".

מסר לאומה

"אני חושבת שלפני שמקשיבים לתקשורת ולפני שרבים אחד עם השני, צריכים להבין שיש כאן בני אדם שחוננו אחרת. כולנו עם אחד ושווה רגע להקשיב לצד השני ולא להתנגח בו, ללא הגדרות של 'הם' ו'אנחנו'. כולנו בני אדם וכל אחד מאתנו מחנך את ילדיו לפי דרכו ואין צורך לדבר על האחר, 'הם ככה וההם ככה'. האדם שעומד מולך הוא לא נציג של אף אחד, כל אחד עומד לעצמו, ורק כשנסתכל עליו ככזה נוכל לפתח איתו שיח מקרב".

אנחנו בתקופת בחירות משונה, שבהעדר תוכן של ממש עשתה את העוינות ליהדות להלך נפשי מקובל. יבוא יום ומישהו יחקור איך זה יכול היה לקרות. אבל אלה קלינגל (23) דווקא עשתה את כל הדרך חזרה. מילדה חילונית ביהוד, בת להורים מהנדסי בנין, לבחורה יראת שמים המגדלת עם בעלה את ילדם בבית קטן בשומרון.

אנחנו בתקופה של מאבק ב'הדתה'. כאחת שבאה מ'שם' לא מזמן - האם העולם החילוני באמת כל כך מבוהל?

"מה שהתקשורת מראה זה לא מה שקורה באמת. אם תדבר עם בנאדם אחד-על-אחד תראה שלא מרגישים ככה. זה נכון שזה שיש עכשיו שר חינוך דתי וזה מלחיץ חלק מן האנשים, אבל בסוף התקשורת מעצימה את זה ללא פרופורציה לאמת. המשפחה שלי למשל בוודאי תרצה שהילדים ילמדו קצת על היהדות, אבל הם לא רוצים שזה יבוא כחובה וכמשהו כפוי. אנחנו צריכים לזכור שאלו אנשים שלא מאמינים במה שאנחנו מאמינים ולבוא ולומר להם - 'תהיו ככה וככה', זה לא יקרב אותם בכלל".

מישהו אומר להם מי להיות ומה לעשות?

"בני נוער לא מכירים את העולם שבחוץ, הם רואים את האורות הנוצצים ובטוחים שיש שם משהו, אבל זה לא באמת נכון"

"ברור שלא. אבל הם רואים את זה ככה. חילוניים שלא חושבים שמה שמאפיין את היהדות שלהם היא מניעת תחבורה ומסחר בשבת, רואים בזה איום".

קלינגל מתחילה את תהליך התשובה שלה בגיל 16, בעיצומה של עונת הטיפוס-עשרה כאשר כולם מבליים

ומנסים לקחת מה שאפשר ממה שיש לעולם להציע. זה לא נשמע הגיוני...

"היה לי איזה חיפוש פנימי שאני לא יודעת עדיין להסביר את מקורו. הייתי מאושרת בבית אבל לא הייתי שלוהה במקום שלי. אני חושבת שמפגש עם דתיים בני גילי דחף לזה. ראיתי אצלם סוג של פשטות ועמידה במקום שטוב להם. אני חושבת שלאט לאט התחלתי להיחשף ולמצוא תשובות ומצאתי מקום שקט בלב".

מהם הספרים הראשונים שהשפיעו עליך?

"מלא שאלות ותשובות. של הרבי מלובביץ', של הרב אבינר... כנערה חילונית לא היתה לי אפשרות ללמוד ספרים רגילים, אבל הספרים האלה ירתקו אותי, במיוחד אלו שענו לשאלות שבני נוער שאלו".

בין הארציים:

- הרב אורי שרקי • ישראל זעירא
- הרב עמיחי אליהו • הרב עופר גיסין
- הרב דני סטיסקין • הרב פרץ איינהורן
- הרב אהרון אגל-טל • רפאל אבן דגן
- חיים איזנר • איתי אסמן • ישראל גורן • הרב רמי גליקשטיין • הרב קובי וולק • הרבנית מיכל וולשטיין
- הרב אסף טבצ'ניק • שמרון כהן
- הרב דוד כרפס • הרב נחום נגר
- הרבנית צביה סעייד • הרב משה קינן
- הרב דוד קלוז

קורס שליחים

קריאת כיוון לציונות הדתית
להצטרפות לתנועת התשובה הציונית
כלים ותובנות נפלאים
(השתלמות בתים יהודיים)

- נחמיה 450
- מזעזע לבני וכוונת 19 ומעלה
- מתחילים ב- ד' אלול
- תכנית מורגת
- 10 מפגשים בירושלים
- טובי המרצים

לפרטים הרשמה: 052-5665005 | 02-6791122
חפשו בגוגל: קורס שליחים ראש יהודי

הקורס נפתח השבוע ניתן עדיין להצטרף!

עכשיו תורנו לקירוב לבבות

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

יום ראשון

חיסול ארצי
עד

70% הנחה

על תצוגות ועודפים
בכל המחלקות!

בכל סניפי
מחסני חשמל

Fauter SAMSUNG BOSCH Haier Whirlpool SHARP LG PHILIPS iRobot אלקטרה

SIEMENS Miele Electrolux dyson AEG beko טורנדו מזג אוויר לחים TOSHIBA SAMSUNG

LIEBHERR Hisense Constructa Apple miXiaomi Lenovo hp ASUS JBL LG

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00
בתוקף 08.09.19 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | מינימום 10 מוצרים במלאי בהנחה מקסימלית | מינימום 1000 פריטים במכירה | ט.ל.ח.

לומדים בציונים

3

ספר התיא

מאת: נתנאל ובת-אל אפשטיין

פרק כ"ו

תקציר

עמית מספר לסבא שלו על החלום הנורא. בחלום הוא הסכים ליפול אל הים ובלבד שלא ימיר את דתו, אבל השודד הזכיר לו שהוא לא תמיד מסור כל כך לרצון השם...

אדמו"ר הזקן מסביר שכוח של מסירות נפש קיים אצל כל יהודי
באופן טבעי.

מה ההוכחה? עבודה: ראינו לאורך ההיסטוריה יהודים שהיו
לכאורה רחוקים מהשם, ובכל זאת ברגע האמת היו מוכנים
למסור את הנפש על קדוש השם.

פיון שהכוח הזה קיים בתוכנו, ואנו מוכנים לוותר אפילו על החיים
שלנו בשביל השם, על אחת כפה וכפה שיש בנו כוח לוותר
ולהתגבר על דברים קטנים עבור הקדוש ברוך הוא.

במילים
אחרות:

טוב שלא ידענו

הרב חיים שלום דייטש

רבי אלימלך לא הכיר את אחיו רבי זושא שהיה צעיר ממנו בחמש-עשרה שנה < היהודי חזר ממקום מפקפק והתיישב להתווכח עם הרב פרקש במשך שעות בשביל להוכיח לו שאין לו סיכוי לחזור בתשובה < אלול חסידי אומר לנו לחזור להאמין בכוחה של הנשמה שלנו ולדעת שהדפיקות בדלת הן סיפור אהבה

האמונה היא לא רק בקדוש ברוך הוא, אלא גם ביהודי. זו היתה הצוואה שהבעל שם טוב קיבל מאביו, שנפטר כשהבעל שם טוב היה ילד: תאהב כל יהודי ולא משנה באיזה מצב הוא! ולהאמין ביהודי פירושו לדעת שיש לו נשמה, ושכל אחד יכול לשנות את כל ההרגלים שלו רק מכוח הנשמה. יש אנשים שמאמינים שכדי להשתנות צריך לקבל קבלות, להחליט החלטות או לשבור הרגלים, אבל החסידות אומרת 'זה לא צריך להיות המוקד'. אם רק תאמין בכוח הנשמה שלך, אם תחזק אותה מספיק, תראה שיש לך די אור מעצמך כדי להאיר את כל העולם. אז תתחיל להאמין בנשמה שלך!

איך עושים את זה? תלמד מה הבעל שם טוב אומר על מעלת הנשמה, תשנן את זה פעם ועוד פעם ועוד פעם, עד שתתחיל להאמין שהיא יכולה לעמוד כנגד כל ההרגלים. אבל זה יעבוד רק אם תאמין בזה מאוד. לפעמים אנשים אומרים שיש להם אמונה, אבל אתה שומע ורואה אצלם דברים אחרים...

אני זוכר סיפור על אדם שהשתנה מן הקצה אל הקצה בזכות הדבר הזה. פגשתי פעם יהודי אחד, שומר מצוות שירד מן הדרך, שהתלבט אם גם הוא יכול לחזור בתשובה או לא. הוא סבר שאחרי כל מה שהוא עשה בחיים הוא כבר לא יכול, ויום אחד הוא הגיע לבית המדרש אחרי שכל הלילה הוא בילה במקומות מפקפקים. הוא פגש את הרב יקותיאל פרקש והם התחילו להתווכח, ואחרי הרבה שעות של ויכוח הרב פרקש שכנע אותו שזה אפשרי, שגם הוא יכול לחזור בתשובה. אני זוכר עד היום איך הוא עמד על הכיסאות והתחיל לרקוד, "גם אני יכול לחזור בתשובה, גם אני יכול לחזור בתשובה..."

רק אחרי כמה שנים, כשהיינו בציון בעל התניא בהאדיטש ואותו אדם כבר היה בעל תשובה רציני, הוא סיפר מאיפה הוא חזר באותו לילה, ה' ירחם. ובאמת, טוב שלא סיפר לנו אז, כי מי יודע איך היינו מסתכלים עליו, ובזכות זה שלא ידענו זה לא הפריע להאמין בו שהוא נשמה אלוהית קדושה. סיפור מדהים, כי הוא מוכיח שאנחנו לא יודעים כלום - אני לא יודע מי אתה, אבל האמת שאני גם לא יודע מי אני... אחד מעשרת הניגונים המכוונים של בעל התניא הוא על הפסוק

אלול כבר כאן, ואיתו הדרושים והרמזים על שם החודש. הרבי מביא חמישה רמזים, חמישה ראשי תיבות שונים, שמצביעים על העבודה הרוחנית של אלול. קודם כל, עבודת התשובה - "ומל ה' את לבבך ואת לבב זרעך", ולאחר מכן שלושת הדברים שהעולם עומד עליהם - תורה ("אנה לידו ושמתי לך"), שמדבר על ערי מקלט, וגם התורה היא בבחינת 'מקלט', תפילה ("אני לדודי ודודי לי"), וגמילות חסדים ("איש לרעהו ומתנות לאביונים"). כל הדברים הללו מובילים לגאולה, שהיא בחינת שירה לעתיד לבוא - "ויאמרו לאמור אשירה לה".

ובכל זאת, כולם יודעים שהעניין המרכזי של אלול הוא "אני לדודי ודודי לי". מדוע? מכיוון שהנקודה החשובה ביותר היא שאני עושה את הצעד הראשון, קודם כל "אני לדודי" ואז "דודי לי". וכשאני מתקרב אליו, הוא מתקרב אלי. זה מאפיין את התורה הייחודית של בעל התניא, שדרש מהאדם עבודה בכוח עצמו. היו מתלמידי הבעל שם טוב שסברו שעבודה בכוח עצמו שייכת רק לאנשים ברמה של אדמו"רים, וכל השאר כבר יקבלו מהם השראה וכוחות. היו כאלה שחשבו שללמוד חסידות, כלומר להתעסק ברוחניות, זה בבחינת "יוקח נא מעט מים", שמרוויים רק מעט את הצימאון, אז איך נחזיק מעמד? "הישענו תחת העץ", כלומר על הצדיק, הרב'ה. כך היה אומר ר' מרדכי מצ'רנוביל, שעדיף לא לדעת יותר מדי. אבל בעל התניא רצה שנעבוד גם לבד, ולא נסתפק באור שמקבלים מלמעלה. וזה החידוש של "אני לדודי", שאני בעצמי עושה משהו כלפי ה', ואלול נותן לי כוחות להתחיל מחדש.

בחודש אלול חל גם יום ההולדת של הבעל שם טוב ושל בעל התניא, שנולדו שניהם בח"י אלול (בהפרש של כמה שנים טובות, כמובן). הבעל שם טוב הכניס לעם ישראל כוח של אמונה שהיא למעלה מטעם ודעת, אמונה תמימה ופשוטה אבל חזקה מאוד. היום סוג האמונה הזה התפשט אפילו אצל אלה שאינם נמנים דווקא על ממשיכי דרכו, שיש אצלם לפעמים אמונת חכמים חזקה יותר מאשר אצל החסידים... הרעיון של האמונה הוא שאני מבין שהכל לא בא ממני אלא מלמעלה, וזוהי אמונה שמעבר לטעם ודעת, שאין לה הסבר. אלא שגם כאן לבעל התניא היה חידוש - שצריך שיגיעו לאמונה הזו גם בדרך של השגה, של שכל, ולשם כך צריך ללמוד, והרבה.

שמעתי פעם מר' שלמה חיים קסלמן בפורים ש'אחותי' זה התואר של קבלת עול, אהבה טבעית; 'רעייתי' זה נישואין, כלומר משהו נוסף על הטבעיות; 'יונתי' זה דרגת חיה, 'תמתי' זו יחידה. אלה הן מדרגות מאוד מרוממות, אבל הבקשה הראשונה היא 'פתחי לי אחותי', הדבר הפשוט, הטבעי של לשמוע בקול ה'. לפני שאתה רץ להשגות גבוהות, קודם כל תעשה מה שהוא אומר, לפחות את הקבלת עול תפתח לי.

ועוד צריך לדעת, שכשדופקים בדלת הרבה זמן, לפעמים מי שמחכה שם הולך בסוף, אבל לפעמים הוא שובר את הדלת... אצל הרבה אנשים אלול מייצר מרידות, פחד, ואפילו חס ושלום שנאה לה'. אז אחרי הכל צריך לזכור שה' לא שובר את הדלת והכל פה הוא בבחינת אהבה, וכמו שהב"ח כתב ש"אני לדודי" זה לשון של אהבה. אלול חסידי גורם לכך שגם התשובה וגם חשבון הנפש, הכל יהיה על בסיס של "דודי", של אהבה, לחבר את הקבלת עול עם אהבה. ואפילו שדודי חמק עבר, אומר הפסוק בהמשך - "תגידו לו שחולת אהבה אני"... אפילו אחרי שהוא חמק, אני עדיין חולת אהבה. לחיים!

משיר השירים, "אני ישנה וליבי ער. קול דודי דופק". אומרים שהוא חיבר את הניגון הזה עוד כשהיה אצל המגיד, ובליקוטי תורה הוא מסביר שהפסוק מדבר על כלל ישראל - הקדוש ברוך הוא מדבר אלינו ואומר "פתחי לי אחותי, רעייתי, יונתי, תמתי". אם אנחנו כל כך קרובים, כפי שנראה מכינויי החיבה, אז למה צריך כל כך הרבה חיזורים?

בעל התניא מסביר שהרעיה, עם ישראל, ישנה במיטה וקשה לה לקום. "פשטתי את כותנתי, איככה אלבשנה? רחצתי את רגליי, איככה אטנפם?". כדי לשכנע אותה לצאת מהמיטה ולפתוח את הדלת לדודה, צריך לעורר אצלה את המקום הכי עמוק. לכן הקדוש ברוך הוא מזכיר את החלקים הכי פנימיים שקיימים אצל יהודי ומחברים אותנו עם ה'. לכל אחד יש 'אחותי', קשר טבעי עם הקדוש ברוך הוא כמו של אח ואחות. יש גם 'רעייתי', קשר כמו של בעל ואישה, שלא נולדים איתו אלא הוא נוצר במשך החיים ויוצר חיבור עמוק של 'ידיעה'. השמות הללו הם לא רק שמות הסכמיים או דימויים ומשלים יפים, אלא מבטאים מהות. ה' דופק ודופק לנו בדלת, ולא מתייאש עד שנפתח. יש לו תקווה. אז למה בכל זאת כתוב "דודי חמק עבר"? כי אם תדע שה' מחכה לך לעד מחוץ לדלת, תתעצל לפתוח. אבל כשאתה יודע שהוא עלול להמשיך הלאה, זה יזרו אותך. ה' לא רוצה להיות יותר מדי 'גונדיק'...

פעם שאלו אותי, מדוע כתוב "אחותי"? הלא אם זה קשר טבעי, מדוע אדם צריך להגיד לאחותו שהוא אחיה? אלא כפי הנראה, מדובר במקרה של אח ואחות שלא מכירים אחד את השני. כמו הסיפור על רבי זושא ורבי אלימלך, שהיו אחים חורגים, ומאחר ולא גדלו יחד לא הכירו זה את זה לפני שהתחברו לחסידות. היה ביניהם פער של חמש עשרה שנה, כשרבי אלימלך הוא המבוגר יותר. למרות זאת, רבי אלימלך התקרב למגיד דרך רבי זושא, ולכן קרא לספר שלו 'זועם אלימלך'. נועם באדיש זה 'זיס', על שם זושא.

איך הם נפגשו? רבי אלימלך היה ראש ישיבה שלא היה קשור לחסידות, ורבי זושא כבר היה תלמיד של הרב המגיד. יום אחד רבי זושא הגיע לישיבה לשמוע שיעור של אחיו. בסוף השיעור היתה תפילה, ואחריה ניגש רבי זושא לרבי אלימלך והציג את עצמו, "אני אח שלך!". ואז הוא שאל: "אתה כל הזמן חושב על הרמב"ם שאמרת בשיעור, האם כך אפשר להתפלל?" רבי אלימלך נדהם מכך שרבי זושא ידע על מה הוא חושב, כנראה שזה סימן שהם באמת אחים... הוא שאל אותו, "נו, אז מה העצה?" ורבי זושא אמר לו, "בוא איתי למגיד", וזו היתה תחילתו של רבי אלימלך בחסידות. הוא לא הכיר שהם אחים. וכך גם הקדוש ברוך הוא, כשהוא רואה שאנחנו לא בדיוק זוכרים שאנחנו אח ואחות, הוא בא לעורר אותנו על זה.

תואר שני בהוראת תושב"ע בתכנית בית מדרשית עם מיטב ראשי הישיבות והמרצים

התוכנית תפגיש אתכם עם דרכי לימוד גמרא מגוונות ותקנה לכם את הכלים הפדגוגיים הטובים ביותר להוראת תושב"ע לדור המחר

לימוד אחר הצהריים

השלמה לתכני בית המדרש - קורסים בחינוך המקנים כלים פדגוגיים עדכניים, קורסים רב תחומיים, קורסים בתושב"ע שיש בהם העשרה והעמקה בתחום הדעת וליווי בכתיבת עבודת הגמר.

בוקר בבית המדרש

לימוד בחברותות, קבלת כלים מתקדמים לעבודה ב'סדר' הכנה, שיעורי גמרא ממגוון רחב של ראשי ישיבות ומיטב המרצים, רפלקסיה על דרכי הלימוד השונות והכנה להוראת המסכת שתילמד בשנה'ל תשפ"א.

לימודים בחבורה מגובשת

הלימודים מתקיימים בקמפוס היכל שלמה, ירושלים

אפשרות לשנה אחת פרונסלית בקמפוס

ניתן לשלב עם תוכנית 'לפני ולפנים'

המפגישה בין נפש המורה לעולמו של התלמיד, ברוח ישיבת מקור חיים כולל מסע תפילה עם הרב דוב זינגר

הרצוג. לדעת. לחנוך.

לפרטים: 073-3742355 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

יש לך שאלה בעבודת ה' ? סמס ל-
054-4530951

נפשי בשאלתי

הרב יהושע שפירא, ראש ישיבת רמת גן

וחרדה אלא נוהגים בשמחה ובאהבה ומתוך תפילה לסייעתא דשמיא, שהקדוש ברוך הוא יזכנו שעל ידי פעולותינו המועטות יתהפך מקום עמוק בלב חברנו.

מה הכוונה בפסוק "מפי עליון לא תצא הרעות והטוב"?

נבאר פירוש אחד מיני רבים: בעולם הזה אנו נמצאים במתח שבין טוב לרע, וכשאנו רוצים לעבוד את ה' אנחנו מצווים לבחור בטוב ולסור מן הרע. אבל האור האלוקי העליון הוא בעצמו מקור הכל, כמו שאומרים בתפילה "יוצר אור ובורא חושך, עושה שלום ובורא את הכל". הוא מאיר באופן עליון ונשגב שהוא לא חלק מהניגודיות שבין טוב לרע, ומנקודת מבט זו לא רק שהטוב הוא עליון לאין ערוך מן המוכר לנו בעולם הזה, אלא גם הרע מתהפך לטובה.

ועל כן, בשעת צערנו על החורבן אנחנו מזכירים שהרעות והטוב הם רק ענפים חיצוניים ומוקטנים לעומת האור העליון של הטוב האלוקי שהוא טוב כל כך, עד שהרע אינו נמצא בתחרות מולו. וזה פירוש אחד ל"מפי עליון לא תצא הרעות והטוב".

התחלתי ללמוד בשיבה, אבל אני מרגיש שהתורה שאני לומד לא מעניינת אותי...

העניין בלימוד התורה אינו תנאי ללימוד, שהרי כשעמדו בני ישראל על הר סיני הקדימו נעשה לנשמע, ולא התנו קודם כשאר האומות "מה כתיב בה?". מעלתם הגדולה היתה שהם רצו לדבוק בתורה בלי התניה והיכרות מוקדמת, ועל כך זכינו שמלאכי השרת נתנו בראשו של כל אחד מישראל שני כתרם. אף על פי כן אנחנו רוצים גם להבין, לספוג את הדברים ולהזדהות איתם, ולכן אחרי ה'נעשה' הוספנו גם 'נשמע'. העצה של רבותינו היא שילמד אדם במקום שליבו חפץ, ומכיוון שהתורה רחבה מני ים ועוסקת בכל צדדי החיים, בוודאי אם תחפש - תמצא את מה שליבך חפץ בו. וכמוכן שראוי גם להתפלל על

כן, לשפוך את נפשך בפני ה' יתברך, אב הרחמן, שיחוס עליך ויקצר את הדרך לדבקות בתורה הקדושה.

חבר שלי רוצה להיות דתל"ש, מה לומר לו?

אם אינך יודע לענות על שאלות אמוניות רצוי שתיעזר בדמויות אחרות. אבל למעשה, פעמים רבות מה שהאדם באמת זקוק לו הוא יחס חברי, אוהב ומאמין, מתוך קישור בלב ונפש ומתוך אהבת ישראל שאינה מתרכזת בגילויים החיצוניים אלא מאירה את הנשמה. ודבר זה מוטל בדרך כלל דווקא על החברים ועל הסביבה הקרובה.

ועל כן, יותר משאתה צריך לחפש ולבקש תשובות, עליך לבקש בתוכך אהבת אמת חודרת ומקרבת, ויחד עם זאת לזכור שהקדוש ברוך הוא נתן בחירה לכל יהודי ויהודיה: גם אם איננו יודעים מה עבר על כל אחד ובאילו קשיים הוא נתקל, איננו פועלים מתוך לחץ

03-9543349
daatri@yadsarah.org.il

רקע כללי של המחלה
טיפולים מתאימים למחלה
מידע על תרופות ותופעות לוואי
טיפולים אלטרנטיביים
טיפולים חדשניים

עונה על שאלותיך
ומספק מידע רפואי
מקצועי ועדכני
על מחלות, תרופות
וטיפולים **חינם**

דגן בוטיק מגורי יוקרה באפרת

לבחירתכם: מגוון דירות 5 חד'

**כניסה
בע"ה
תוך חצי
שנה!**

שייח: **באמונה**
דיסי: **דיסי**

לפרטים: **052-6070199 • 1700-500-555**